

NOORTE ELU

„Kristuse ja koguduse eest“ E. Usklikkude Noorte (uskude- vaheline) C. E. Liit.

Juhataja: Peeter Sink — Tallinna, Villardi tn. 7—1
Laekahoidja: B. Espenberg — Tallinna, Imanta tn. 5
Kirjatoimetaja: E. Ader — Tallinna, Tehnika tn. 5—9
„Noorte Elu“ — toimet. aadr.: Tallinna, Iisraeli tn. 12—6
„ „ — talituse „ „ Villardi tn. 7—1
„ „ — kirjad „ „ Postkast nr. 284.

„NOORTE ELU“ maksab aastas:

lihtpaberil postiga . 130 mk., postita . 120 mk.
heal . 200 . 190
Välismaale lihtpaberil 180 „ heal paberil 250 „

Rahaahnus.

Keegi usklik võrdleb rahaahnust vankriga:
1-ne ratas! „Unusta Jumalat“. Ps. 149:7.
2-ne „ „Unusta ligimest“. 1. Moos. 4:9.
3-as „ „Unusta südametunnistus ja sure-
matu hing.“ Jer. 44:16.
4-as „ „Unusta igavene elu, viimne koh-
us ja põrgu. Joh. 3:18.

Vankri ette on rakendatud neli hobust:
1-ne ütleb: „Vaata oma tee peale, kui mina,
aga mitte taeva poole.“
2-ne „ „Vaata tagasi: ära unusta üle-
kohut teha, hoia vaesuse eest.“
3-as „ „Käi kergel sammul, vaata et
keegi sind tähele ei pane.“
4-as „ „Ära tunne halastust, — ilma ra-
hata ei ole peavarju

Saatan on kutsar.

Tema piits on seitsmest punutud:

1-ne — „Tarvita iga võimalust“.
2-ne — „Teised teevad nõndasamuti.“
3-as — „Rutta, muidu võtab teine.“
4-as — „Täitmatu.“
5-es — „Raha ei lõhna patuga.“
6-es — „Ega põrgus nii palav ei ole, kui
jutlustajad räägivad.“
7-es — „Veel on aega ümber pöörda.“

Sõitja — rahaahnus. Temal on lõukoera
suu ja mõirgab: „Neela kõik oma ümbrus-
ses;“ hundikõht, täitmatu; silmades kroko-
dillipisarad; parem käsi — karukäpp, pa-
hem kassikäpake; võöl kollane nahast Juu-
dase rahakott; kõrval press, inimesi välja
pigistav; tema võõraste tuba. — Rõõm teiste
hädest.“ Kätes on suur auk: Kuidas saa-
dad, — nõnda läinud.“

Vernost'ist A. S.

Kodumaa teateid.

Paides peeti äratuskoosolekuid 1 1/2 nädalakes-
tel. Ühing on üürinud omale ruumid, ja töötab neis
juba paar kuud. Issand õnnistas koosolekuid, sün-
nitades mitmetes patukahetsust, nii et ka Tema arm
võis suureks saada. Üldiselt oli rahva osavõtt koos-
olekuist rohke.

Sünnis haigemajades levitamiseks on broshüür
„Igaviku lävel“. Sama hästi võib seda pakkuda ka
üksikutele haigetele, langenutele ja päris uskma-
tatele. Kellel haiged südamed, viivad muidugi neile
pühiks kirjandust. Tellige seda liidult omale roh-
kemal arvul.

Liidu juhatus otsustas trükkida „Valguskiired“
nimelise igapäevase piibli-tekstide seletus raamatu.
Selle järele on ühingutes suur puudus olnud ja
loodame, et sest nüüd üle saame. Hind tuleb umbes
4 15 mk. Igal C. E.-lasel peaks see olema.

Haapsalu noorte alliansne õpetlik nädal, mis 28.
nov.—4 dets. ära peeti Metodisti kirikus, möödus

võrdlemisi hästi. Seekord oli korralduse suhtes
juba paremat märgata: kursus oli ainult registree-
ritud noortele, mitte enam ei moodustunud üld-
koosolekuteks nagu varemalt. Refereeriti mitmete
tähtsate ainete üle, nagu: Kas on tahtmine vaba?
ning Noorus ja usk — õ. M. Suurallik; Võiduelu
ja Piibel kui Jumala järguline ilmutus — õ. T. Kor-
jus; Märtrite ajaloo — v. Rakles ja Sink, Piibli ni-
metused ja evangeeliumide sissejuhatus — v. Pus-
kay. Peale selle olid veel õhtuti üldkoosolekud
ning pühapäeval ühine suurem evangelisatsioon
kursaalil rohkel rahva osavõttel.

Pr. Clarki sünnipäev oli 10. detsembril, mil pu-
hul meie liidu poolt talle tervituskiri saadeti. Is-
sand õnnistagu C. E. ema ja andku armu veel
kaua rõõmuks ja õnnistuseks olla siin? Ikka peab
ta Eesti C. E.-lasi meeles ja tänades kingituse eest
tervitab kõiki.

**Uuendage tellimised aegsasti!
Vanad arved palume õiendada!**

NOORTE ELU

EESTI USKLIKKUDE NOORTE CE LIIDU AJAKIRI

Nr. 10

Seitsmes aastakäik

1927

Rõõmusõnum.

Ruulsal prantsuse kunstnikul Puvis de Chavannes'il (loe: Püvii dö Shavann) on maal, mis kujutab maastikku telegraafi traatidega ja millede kohal heljuvad kaks naiskuju: üks mustas filmad käega kaetud, teine hele, kästi oksaga välja sirutatud. Need kaks kuhu iseloomustavad sõnumeid, mida traadid peavad edasi kandma.

Kurb sõnum ja rõõmusõnum. Rõõmusõnum, üks see ole termitatud sõnum, süda ihaldab head kuulda, rõõmu leida.

Paartuhat aastat tagasi kõlas lõunamaa pime-
das õõs ja vaikuses rõõmusõnum inimlastele:

„Waata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis kõigile rahwaile peab saama, sest teile on täna Saaweti linnas Õnnistegija sündinud.“ Ja tänapäew korratakse seda tuhandeid kuisi, uuesti ja uuesti — kõlab rõõmusõnum Õnnistegijast, Lunastajast.

Läbi aastasadade on inimhing oodanud kedagi, kes midagi uut ilmale tooks. See oodetud tuli, tuli vaikjelt, tuli rahuga.

Kuid wähesed on mõistnud Ta tuleku õiget wäär-
tust. Hulk ootab praegugi ja ometi ei pruugiks neil oodata, waid ainult kokkujaamist otšida, nagu kuningad hommikumaalt.

Õtšija, ootaja süda — sulle kõlab rõõmusõnum: teile on Õnnistegija sündinud.

Tänapäewane noorsugu omis lõbustusis ja naudinguis on wäsinud. Elutüdimus on enam, kui kunagi warem maad wõtnud. Warisew tänapäew enne-
aegu manalasse palju noori, jättes endist kurbi mälestusi järele — just tüdimuse tõttu. Seesuguseile kõlab Petlemma rõõmusõnum: teile on sündinud

Lunastaja, kes teid teie elutüdimusest tahab lunas-
tada. Usu seda ja sa saad selle sõnumi mõju enda elus tunda.

Hulk noori sipleb tänapäew pahedes ja patus. Kord lõbutunnil päästsid lahti nad endas uinuwad kirgese jõud ja nüüd ei suuda nad enam neid ta-
litseda ja need on nende sundijaiks saanud. Kuulge wabadust ihkajad noored — rõõmusõnumit: teile on Wabastaja sündinud.

Usu — Õnnistegija on ka Wabastaja.

Paljud noored kannawad endis rahutut sü-
dant ja kaebawat südametunnistust. Rahutusest wa-
banemiseks tormatakse lõbustuskeeruse ja unusta-
takse seal hetkeks see.

Kuid kas maksab tormata lõbustusisse, kas mak-
sab end waewata piinade ja waludega, kui ka Pet-
lemma inglil kuulutusest kõlab: teile on Rahuwürst sündinud.“

Peatu noor ja otši rahu Jeesuses.

Lunastatud noor. Kuidas on sinugi hing tihti tüdinud, nähes ülekohut ja kurja ilmas. Kuidas õhkab süda, millal leiab õigus endale täiel määr-
al maad. Rõõmusta süda, sulle kõlab Petlemma wäl-
jalt: teile on Kuningas sündinud, see kes õiguse maksma paneb. Rõõmusta, saabub aeg, mil tähtub, inglikoori laul tegelikult wäliselt kõige maakera peal: „Rahu maa peal ja inimestest hea meel.“

Maailm on pime, nagu oli seda jõulubõl. Ja nagu üksikud wastu wõtsid rõõmusõnumi ja sellesse uskusi, teewad seda ka üksikud tänapäew. Ole fina neist.
Rakles Woldemar.

Õnnistatud ja rõõmsaid rahupühi kõigile taastöölistele, lugejatele,
fõpradele ja waenlastele!
Helisegu rahulaul rahupühil igas päästetud südamel!

Jumala ultimaatum.

P. S i n t.

„Mina ei võta teps teiega olla, kui teie seda, mis ära kaotataw, eneste seltsist ära ei kaota.“ Joof. 7: 12.

Paljud mäletawad weel Sarajewo sündmust, mis andis põhjust suure ilmaõja lahtipuhkemiseks. See oli sündmus, mis kogu ilma leekidesse süütas. Kuritöö oli korda saadetud, mis nõudis lepitust. Austria poolt pandi Serbiale ette ultimaatum, milles nõuti kuritegijate väljaandmist ja kahjutasu, wastasel korral ähwardati sõjaga. Wastus, kas eitam ehk jaatam, pidi antama 24 tunni jooksul. Austria ultimaatumi ei täidetud ja tagajärjeks oli sõja kuulutamine.

Sarnaseid ultimaatume on tihti üks riik teisele eistanud seisukordadel, kus mingit kõrwalepõiklemist ei saanud olla, waid asi lühidalt pidi lahendatama. Ultimaatumi täitmata jätmise puhul katkestati igasugused diplomaatilised läbikäimised, kutsuti ära saadikud ja alustati sõda.

Kord eitas ka Jumal Jisraeli rahwale ultimaatumi. „Mina ei võta teps teiega olla, kui teie seda, mis ära kaotataw, eneste seltsist ära ei kaota!“ Ja selle ultimaatumi suhtes pidi Joosua, ka Jisraeli rahwas seisukohta võtma: kas võtta wastu Jumala tingimised s. o. ärakaotataw asi ära saata ning selle läbi rikutud wahekorid Jumalaga jälle parandada, wõi wastupidi — Jumala tingimised tähele panemata jätta ja kaotada Jumalat eneste keskelt.

Paremaks arusaamiseks kirjeldaksime sündmust, mis sellele põhjust andis, üldjoontes.

Jisrael oli tulnud Joosua juhatusel oma wõidukäigul üle Jordani Kaananimaa piiridesse. Ees seisid paljud wägewad waenlased ja tugewad linnad. Imelik wõidujõud awaldus selles rahwas. Tugew Jeeriku langeb ühel päewal ja tehakse maatafa. Maarahwa süda on hirmu pärast sulanud Jisraeli lähenemisel (Joof. 2: 9—11). Milles peitus see imelik wõidujõud? Jumala ligiolus, oleks lihtne wastus. Jumal käis nendega kaasas ja lõi maha nende waenlased. Sieti wäljendas seda Raab maakuulajatele. — „Ja meie oleme seda kuulnud ja meie süda on sulanud, ja südant ei ole teps ühegi fees teie pärast, sest Jehoowa, teie Jumal, on üks Jumal ülewal taewas ja all maa peal.“

Jeeriku on langenud, minnakse edasi Ai alla, mis wõrdlemisi wäike linn. Seal juhtub aga midagi kurbloofset: Jisrael lüüakse waenlaste ette maha ja põgeneb. Miks? Jumal ei olnud selles lahingus enam kaasas. Põrmu langeb Joosua ühes rahwaga Jumala ette, otsima seletust Jumalalt. Ja wastus on: „Jisrael on p a t t u teinud ja ka üle mu seaduse läinud, mis ma neile käskinud, ja on ka ä r a k a o t a t a w a s t w õ t n u d, ja ka warastanud ja ka petnud ja seda ka oma riistade sekka pannud.“ Leidus Jisraeli leeris keegi mees, Aakan nimi, Juuda suguharust, kes Jeeriku wallutamisel oli saagist, mis Jehoowale kuulus endale wõtnud ühe Siineari maa pika kuue, 200 hõbeseeklit ja ühe kuldkee. Salaja oli ta seda teinud, ilma et keegi

tähele pannud, ning oma telki ära peitnud. Jumala filmadele ei jäänud aga see nägemata. Salajaimadki patud on awalikud Jumala ees, kes neid walge ette toob, kui mitte enne, siis kohtupäewal. Üks Aakan oli püüdnud Jumalat petta — warastada ja tõmbas nuhtluse kogu rahwale.

Kui me tahame, et Jumal meiega oleks, siis peame puhtad olema. Petist südant wihkab Isfand. Jumal on kõrge omas pühaduses. Meie wajame Isfanda ligiolu. Alles Seda eneste keskelt kaotatud, oleme kaotanud kõik. Mõtteta on siis weel edasi minna, kui wahekorid Jumalaga pole omandatud. Seda tundis ka Mooses, kui ta Jehoowale ütles: „Kui sa ise ei lähe, siis ära lase meid siit sinna üles minna!“ (2. Moof. 33: 15). Asjata on see, et meil elektrilambid toas, kui ometi ühendus elektrijaamaga on katkestatud — meie peaksite elama pimeduses. Kui mitmed jumalalapsed elawadki pimeduses, hinges on tuled kustunud, Isfand on end nende elus tagasi tõmmanud. Põhjus: nende juures on warjul ärakaotataw asja. Üks on oma käe wälja sirutanud ilusa Siinearimaa pika kuue järele, millega tahab end katta. Ja ometi on see Jumala pärast. On Jumal saanud kedagi oma lastest tarwitada, seal wõetakse see au, mis Jumalale kuulub, omale. Suurimaid patte on Jumala au wargus. Tema ei anna oma au inimese lastele ega nikertatud kujudele. Seepärast on harilikuks nähtuseks Jumala rahma seas, et pärast suuri õnnistusi ja wõite sagedasti kinnised ajad tulewad, kus Jumal otse kui oleks kadunud oma rahwa keskelt ja taewaski kinni on. Seal wõib jutlustaja oma käe wälja sirutanud olla Siinearimaa ilusa kuue järele ehk jälle usklikud Jumala au hõbeseeklite järele ja kuldseel keesel austatakse oma kogudust: „Waata, kuidas Jumal meid on õnnistanud! Meie töö lähed paremini edasi jne.“ Nii wõib olla palju muidki sala'aid asju ja patte: kadedust, wastastikke meeli jne.

Tagajärg: Jumal ei wõi enam kaasa tulla! Meie imestame ja küsime: miks? Isfanda ette põrmu langedes näitab ta meile selle ärakaotataw asja meie elus. Ja meie kuuleme Jumala ultimaatumset nõudmist — „Mina ei võta teps teiega olla, kui teie seda, mis ära kaotataw, eneste seltsist ära ei kaota!“

Mida teeme? Mis seisukohale asumme?

Joosua ei jäänud enne rahule, kui rikutud wahekorid Jumalaga parandati. Aakan otsiti üles ja mõisteti ta üle kohut. Patt peab päewawalgele toodama, paljastatama, ja hukka mõistetama. Akatori org oma kihunnikuga, mille alla Aakan maeti, tunnistas, et patu üle oli õige kohus mõistetud. Wastus oli see päew Jisraeli elus — kuid teist teed ei olnud. Ja rõõmu! — Jumal ühendus jälle oma rahwaga.

Õnnistatud Akatori org! Seal algab pooleli jäänud wõidukäik uuesti. Üks kindlus teise järele langeb, wägewad kuningad ja rahwad on waid leiaks wõitjale Jisraelile (4. Moof. 14: 9). Wõit wägede Isfanda ligiolus!

☞ Petlemma täht.

Juhatus, mille osaliseks said targad hommikumaalt, oli omasugune, imelik. Salapärane täht juhtis neid nende teekonnal, inimkonnale teadmatuks jäänud täht.

Ent kui ilusasti on Jumal ilmutanud ka siingi Kristust. Pime öö — maailma öö. Täht — Kristus, kes tahab juhiks olla igale südamele, kes teda vaid jälgib.

Jälgi Temale.

Kristuse üleskutse: „Käi minu järel“.

F. B. Meyeri kõne üleilmlikul C. E. konverentsil Londonis 1926. a.

Too hülid: „Käi minu järel“ tahab inimest üles kutsuda ristijõtta, mille tähtsus terve maailma tundma peaks.

Praegusel ajal on suur hädaoht olemas, et mehi ja naisi kaasa kistakse suurise liikumistse, ilma et nende iseloom wastawalt muutunud. Ei too teile midagi suuremat kahju, rohkem mastutust maailma wastu, kui töötamine suuris eluülesandeis, ilma et teie oleksite saanud ennem Püha Waimu waimustust, mis iga suurt tegewust juhtima ja täitma peaks.

Uusun, et fuurim oja mõtlejaid inimesi mulle wastu räägiks, kui ütlen, et tähtsad liikumised ajaloos ikka usulifil allikail põhjenewad, ja ainult waimline elu võimaldas toda suurt ja aulist liikumist, mis paganliku tsiwilifatsiooni kristlikuks muutis.

Sõna: „Käi minu järel“ on wõtilause piiblike. Joosua ja Raaleb jälgisid täiesti Jumalale ja pärisid töötatud maad. Edasi leidub kõigis ewangeeliumes sedasama sõna. Jeesus ütles jälle ja jälle: „Käi minu järel, käi minu järel.“ Ja Matteus tõusis üles ja käis ta järel. Inimesed, kes kogunesid Jeesuse ümber, kuulsid seda kutsut.

Jättes kõiki neid kutsuid, tunnen, et tähtsaim on käia Jsanda arengu seitsmes jäljes. Kui mina neid samme pealiskaudselt ja lihtsalt kästtan, on see selleks, et teie järele mõtleksite. Näitan teile waid äärjooi tollest suurest eluarengust, et waimustada teid sügawamale uurimisele.

Weel täna kostab hülid: „Käi minu järel“ Lu-nastaja huulilt, nagu Peetrus ütleb: „Kristus on teile tähe jätnud, ei teie peate tema jälgedes käima.“ Jga uskliku elu seisab selles, et käia Kristuse jälgedes.

I. Tema üleloomulik us sünnis.

Esitaks peame Kristust jälgima tema üleloomulikus sünnis. Teiste sõnadega on, nagu ta ise ütleb esimene samm: sünnid ülalt. Sõna uuestisünnid on wale tõlge kreeka keelest, õige on ülaltsünnid. Jga uskliku elu põhijoon on seda aru saada ja ühes sellega mõista inimese kolmekordset loomust, mis õige Aristotelese järele ja õige uue testamendi põhjal. Runagi ei mõista teie apostlite seisust, kunagi ei mõista teie Jeesust, kui teie pole ise ülaltsünnid läbi elanud.

Hing on isiku keskkoht. Tarwitage alati sõna „hing“, nagu esindaks ta teie siseilma, teie isikut, astmetega üles waimu juurde, astmetega alla keha juurde. Astmed üles waimu juurde ühendawad meid igawesti, waimliste asjadega, kuna astmed, mis wiivad alla kehasse, meid kehaliku ja ainelise ilmaga ühendawad. Hing on keskkoht kahesuguse wõimuga, wõimuga alla ja üles. Meie waimu tuleb täita Püha Waimuga, Jumala loomusega, nii et meie saame jumaliku loomuse osawõtjaks ja meie waim on liidetud Püha Waimu külge. Püha Waim, tulles Jumala juurest alla meie waimu, walgustab hinge, ja hinge läbi täitub sageli ka keha uue terwise ja jõuga.

Wast aitab loodusest wõetud näide. Siljuti kõndisin Kaanadas Saskatoonis ühe mehega aias. Targa aednikuna kahetse ta walusalt, et türgioad ebaõnnestunud olid. Küsisin temalt: „Miks ebaõnnestusid nad?“ „Do,“ ütles ta, „seal pole mesilasi käinud.“ Alguses weidi hämmastusin wastuse üle. Mis ühist on mesilasil türgiubadega? Siis aga mäletasin wäheste teadmiste abil siiski, et mesilane korjab mett lilledest, teadmata kaasa kandes teise soo õitetoimu, ja tolm, mida ta toob, ühineb selle osaga, kust ta mett wõtab ja nende kahe ühinemine saamutab wiljaidu. Tol hetkel selgus mulle kui tarwilik on, et ühe õie tolm wiitakse teisele lillele, mis wilja kandma peab. Selles peitub sarnadus. Jumala igawene loomus tahab ühineda inimese waimuga ja seda saamutame waid siis, kui sünnime weel kord ülalt, mitte inimese tahtmise järele, aga ühenduses igawese loomusega.

Mina ise ühinesin Jumala eluga warases lapsepõlmes ja ma ei mäleta aega ega kohta, kus see sünnidis. Minu ema oli püha naine ja põlwitades tema kõrwal õhtu õhtu järel, mõtlen tihti, et Jumala loomuse iwake langes minu waimu Püha Waimu läbi. See wiib mind weendumisele, et emad wõiwad terwe oma mõtlemise selle peale koondada, et nende lapsed wara Püha Waimu wastu wõtaksid. Mäletan, et pärast kui olin wiisteist aastat wana, kohtasin meest, kes ütles, et peame teadma kohta ja tundi, kus uus sünnid läbi elastime. Olin waga rahutu, sest ei mäletanud teatud aega.

Mr. Spurgeonit telk oli awatud ja ühel teisipäewa õhtul astusin sinna sisse. Seal kuulsin üht meest kõnelewat, kes ütles: inime neie kindel olla, et ta elab, kui ta ka oma sünnipäewa ei mäleta. See oli mulle suureks lohutuseks siis ja on mind siit maani kinnitanud.

Seal on waid üks suur tõde, nii nagu mu käel on kaks poolt, ülemine on taewa poole pöördud, alumine maa poole, nii on ka ülaltsünnil kaks waadet. Inglise kutsuwad seda ülaltsünniks ja teiselt poolt räägiwad inimesed sellest, kui usust Kristusse. Nagu Johannes ütleb: Kes tema nime sisse usuwad, kes ep ole weresel, ei liha tahtmisest, ega mehe tahtmisest, waid Jumalast sünnidud (Joh. 1: 12, 13). Lugejad, kas olete weendunud sellesse? Urge minge edasi päewast päewa seda suurt tõde kasutamata jättes. Uskudes elawasse Kristusse wõite wastu wõtta oma hinge igawese loomuse seemet, siis wõite Jumala armastatud lastena edasi sammuda oma isa jõus ja õnnistustis.

Siis seisab esimene samm Kristuse järeikäimises selles, et Kristuse loomus sünniks meie loomuse Püha Waimu täie wõimuga, mille läbi meie uuesti sünnime.

II. Tema enese äratundmises.

Teiseks peame jälgima Kristust tema iseenda mõistmises ja äratundmises. Teie peate sellesse ween-

duma, et tema oma jumaliku alguse astme wiisi, aegamööda ära tundis, koidukumana, mis üle maa hülilib. Kui ta ka sündimiseft saadik kahe loomusega oli, pidi siiski tema kaswawa, arenewa äratundmisesega tema igawene loomus teostuma, mis tal juba siis rinnus tuksus. Leidub meie elus süwenemisajajärke, ajajärke meie warases elus, kus jõuame astme wiisi iseenda teostumisele, kus teame, et meie pole kauem ainult mehed ja naised nagu teised, waid Püha Waimu läbi puudutamine Jumala tõdede riiki, mille tõttu meile awanewad jõuallikad, mis warjatud harilikkude inimeste ees. Nende jõuallikate wõti on sel möödul meie käes, kuidas teostub meie ühinemine Jumalaga. Teie pole harilik rahwas, arwate teie. Rahwas, isikud, kes on wastu wõtnud Jumala Waimu, pole harilikud. Kuid isikud, kes tarwitawad jõude nende elu madalamal pinnal, on füüsilised, lihalkud inimesed; teised, kes tarwitawad jõude ainult nende hingepinnal, on hingelised inimesed, meie aga tarwitame jõude waimus ja tarwitades neid on meil võimalik ühineda waimliste jõududega, kust ärkamised tulewad. Ainult sel määral, knidas puudutame igaweste õiguste ülesloomuliku tagawara, võimaldub meile mõjutada seda suurt päästmistödd, inimsoo ewangelisatjiooni.

III. Tema ühtumises patuste ja kurbadega.

Kolmandaks jälgime Kristust Jordanini ja ühtume patuste ja kurbadega. Neid ristiti Johanneseft Jordanis jões ja nad tunnistasid patte. Meie õnnistegijal ei olnud pattu tunnistada, kuid patuste sõbrana tahtis ta ka pattude kandja olla, et astuda ühendusse Adama langened poegade ja tütardega ja seepärast otsis ta teed neile lähenemiseks. Urge unustage, et meie ei pea üksilduses elama, nagu eremiidid Egiptuse kõrwes, waid pidage meeles, et oleme kutsutud osa wõtma inimsoo patest ja kurbustist, mis me ümber lainetawad. Meie isiklik kokkupuutumine Jumalaga, meie ristimine Jordanis, — seal kuhu inimsoo patud ja kartused jäid, saawutab täieliku ühenduse, mille läbi aitame inimesi päästa. Teie ei wõi ainult seisata kõnetoolil rääkides rahwale, waid peaksite nende kõrwad seisma nende wõitlusis pahe wastu.

IV. Tema waimu annis.

Nii jõudime neljanda sammuni. Meie ei pea mitte ainult Kristust jälgima ühtumises patuste ja kurbadega, waid Püha Waimu peab meie peale walatama nagu neltpühapäewal, mis seft saadik igas koguduses kordunud. Need kaks suurt Püha Waimu

töötamist erinewad üksteisest, seal on waimuand, mis elustab üksik hinge talle uut jõudu andes ja seal on waim, mis alla langeb, et waimustada, wõida koosolekut. Sageli peame lahkuma suurest rahwahulgast, lahkuma kõnetoolilt, et minna üksildusse, kus jällegi meie waim Jumala Waimuga täitub, Waimuga, millel wõim pörgu ärawõitmiseks. Saatan naerab oaduse üle, mis ainult mõistusel põhjeneb. Tema elab waimuõnnetis, ja ainult need, kelle peale Püha Waimu walati, suudawad saatanat kohata tema oma riigis. Nii siis jälgime Kristust tema sünnis, enese äratundmises, ühtumises patuste ja kurbadega, kuni omandamine Püha Waimu wõidmise.

V. Tema ristis.

Jälgima peame Kristust ristini. Tähtsam tund Kristuse elus oli muutismäel, kus Elias ja Mooses awatud taewauksel seisid ja Jeesus oleks wõinud kergesti taewa tagasi astuda, et olla nende eeskostja. Kuid ainult inimsöö kaitsmine, eestkostmine oli liig wähe ja lahkudes nendest, warjas Jeesus kuueks kuuks oma palet, et kindlal sammul ristile läheneda. Ikka rohkem omandas Jeesus rahwa poolehoidu, wile tuhande sõdmine sünnis enne muutmist. Ja Jeesus loobus kõigist, loobus rahwa kaswawast eelistuseft terwes Palestiinas, jättis maha kõik saatana ettepanekud ja sammus kindlalt risti poole, läks sinna, et surra kõigele, mis armas maailmale, et surra kõigile saatana ettepanekuile. Loobus kõigest ja walis üksildustee, walis tee Kolgatale, walumäele. Kas mitte kõik usklikud, kes päästsid maailma, ei ole neid samme astunud? Olgu see meie kõikide isiklik elamus.

VI. Tema ülestõusmises.

Kui meie oleme Kristust ristini jälginud, siis jälgime ka teda ülestõusmisele. „Kui teie nüüd Kristusega olete üles äratatud, siis otsige seda, mis ülal.“ Otsige ülestõusmisesu.

VII. Tema taewaminemises.

Wiimaseks peame teda jälgima taewaminemiseni. Selle asemel, et astuda mäele ja waenlasega wõidelda, astume alla muutismäelt, astume alla taewaminemismäelt, ja kuuleme Kristust meile ütlemat: „Minge kõike maailma, ja kuulutage armuõpetust kõigele loomale.“ Mehed ja naised, kes Kristusega julgesid astuda neid samme, tunnewad, et Kristus neid juhhib samm-sammult edasi, efitks Jeruusalemma, siis Juudamaale, Samaariasse ja lõpuks kõige kauge maisse maailmajagudesse. Need on neli ringi, milledesse ta tõmbab hingi, kes teda jälginud.

Inglise keeleft E. Sirotkin.

Lumi Jeruusalemmas möödunud jõulul.

Arsti päästumine.

Keegi misjonär jutustab:

„Kord reisides Lõuna-Aafrikas sattus mu reisukselt-filifeks keegi paljulugenud, väga haritud arst. Ta oli jumalafalgaja. Ei ole kunagi leidnud tema farnast isikut, kes nii oleks wihanud kõike waimulikku, kui tema. Selle wiha põhjus selgus mulle pea. Arst oli olnud usklik ja isegi ewangeeliumikuulutaja, kuid nüüd oli ta äralangenu. Rääkisin temaga tund aega, püüdes ümber lükata ta ebausklikke wäiteid ja manitsedes teda wastu wõtma Kristust.

„Ei taju waewa mulle seda rääkida, sest olen otustanud, et ei andu kunagi ristiusuks nimetatud ebausu häwitawa paha mõju alla,“ ütles ta. „Ei näe, mida halba ristiusk on saanud meie siin reisul,“ ütlesin. „Siis käite suletud silmil!“ ütles ta. Arst kinnitas Muhameedist ja Buddhast, et need suuremad usu alustajad olla kui „minu Jeesus“ ja tõi ette ristiinimeste wigu ja patte.

Ei läinud palju aega, kuni teised reisirijad kogunesid kuulama meie juttu. Tullas Naanporti tulid kaks neist minu juurde — mõlemad sõdurid ja üks neist ütles: „Olen järel mõelnud seda, mis teie rongis ütlesite ja samuti on teinud mu sõber. Kas me ei wõiks minna kuhugi waikeesse nurka, kus wõiksite meie eest paluda?“

Niiuguse waike nurga leidmine polnud kerge. Ometi wiimaks leidsime ühe tühja, õudse magasinii ja selle

tolmusele põrandale põlwitades andsid need noored sõdurid oma südamed Jeesusele.

Seal põlwitades ajetas midagi musta ukse ette, mille kaudu olid päikese kannid kiired tunginud ruumi. Silmi sinna poole pöördes nägin imestades arsti uksele seiswat. Ta oli furnukahwatu ja ta wõitles, et saada wõitu wariwaisist huultest, mis ei tahtnud enam sõna kuulda.

„Mina nägin teid tulewat siia ja arwasin, mis teie farnases majas otsite warju,“ ütles ta sügawalt liigutatult. „See tundub teie meelest väga imelikult kõige selle järel, mis teile usust wõelnud olen, kuid — kuid — kui lubate, siis minagi ühineksin teiega. Ehk — Jumal teab seda,“ ütles ta käsi ringutades, „jah ehk see hirmus must pilw, mis palju aastaid on katnud mu hinge, häwitades iga walgus- ja lootusjädeme, — ehk see kaoks ja ma jälle saaksin selle rahu, mis mul oli Jeesuse uskudes. Kas wõin ma teiega ühineda ja kas tahaksite ka paluda minu eest?“

Rõõmuga hüppasin üles ja haarasin kinni ta käest ning wiisin ta meie palwelasse. Seal see „kiwikõwa“ jumalafalgaja ja pilkaja otis südamepõhjust armu ja ühendust Päästjaga, kellest ta olnud kaua lahus.

Ei uskmatus pea wastu südametunnistuse kohtujärje ees ja weel wähem surmatunnil. Jumala wäe ees ja wiimsetes surmawõitlustes warisewad kokku meie oma arwamised.

Niidi otsas.

Spurgeonile teatati kord, kui ta ühe oma haige sõbra terwise üle järele kuulab, pead raputades: „Rahetledes pean ütleva, et ta mitte enam kaua elada ei wõi. Tema elu ripub niidi otsas.“ Spurgeon wastas: „Kariwapealt on minuga samasugune lugu.“

Eks ole see tõsi igaihe kohta, et meie surelikud oleme ja meie elufüünla kustumine ainult aja küsimus on. Meie elu wõib sama kergesti otsas olla kui küünla walgus, mis ära puhutakse.

Ja mis saab siis?

Baljudede järgneb siis igawene pime öö — lõpmata ja sünge hukatusöö. Kui elu on elatud ainult tühiõõs, aeg raisatud patuelus, on igawikk minel kole. Kui Inglise kuningas Henry oma werega määratud elu lõpetas, hüüdis ta surmawoodil: „Nüüd, sõbrad, oleme kõik kaotanud: kuningriigi, krooni, hingel!“ Oli õudne minna igawikk.

Keegi pastori tütar ei julgenud magama jääda õõseti, kui põlema ei olnud süüdatud lamp ehk küünal. Hirm waldas hinge — wast tuleb surm ja mis saab siis? Oli ta oma südame Jssandale annud,

ei olnud enam tarwis lampi süüdata õõsetks. Rippus nüüdki ju ta elu niidi otsas, kuid see ei kohtunud teda. Õnnelikuks ja rahulikuks teeb inimest teadmine, et tal igawene õndsus, jäädaw kodumaa ja walgurikas tulewik ees ootamas.

Rõõmuga ja igatsedes ootawad päästetud hinged, millal katkessid kõik siduwad paelad, läbi lõigataks wiimasegi niit, mis köidab selle maa külge ja wõiks lennata wastu tõuswale päikesele — oma kallil Lunastaja juurde. Niidi otsas ripub sinugi elu, kuigi oled alles wast noor ja wõimas. Üle öö wõib kõik teieks minna ja õhtuks wõib pidumaja muutuda juba leinamajaks. Hakka seepärast igawesest elust kinni, mis pakutakse igaihele Jeesuses Kristuses! Ütle talle, et ta sind päästaks ja armust wastu wõtaks oma lapses. Ja ära jää enne rahule, kui su jalad seisawad kõikumatul kaljul.

Teie seda weel enne, kui niit katkeb. Siis on hilja!

„Sest kõik liha on kui rohi, ja kõik inimese au kui rohulilleke — kaduw!“ 1. Petri. 1:24. P. S.

Minult õppinud enda üle walitsema jõuab inimene tõelisse wabadusse.

Fr. Berthes.

Uks armastus ja lootus tundsid endas kunagi imelikel tunnil wägewa tungi lüua midagi. Nad asusid ühiselt tööle ja löid imekuju — kannatlikkuse.

Goethe.

Mõtke, kas teed ja midagi oma surematusele. Enne ei tunne ja õiget elawat Jumalat, kui pole waimlikku ühendusse astunud Tema Boja Jeesuse Kristusega.

Maapealseid teadusi on tarwis mõista, et armastada neid, kuid jumalikke on tarwis armastada, et mõista neid.

Pascal.

Vaene Ireene.

Sadas paksu lund. Istusin oma väikese maja akna juures ja vaatlesin, kuidas lumivaip kord korralt kattis puud ja ligidal-olevad majade katused. Läks väga külmaks, mehed kaebasid terve päev. Tahtmatult jäin mõtlema selle üle, kui paljud kannatavad onnis külma ja nälga, oli ju lõikus vilets ja ümbrus metsatu.

Korraga tuli tupp teenija ja ütles:

— Teid küsib keegi külast.

Läksin kööki ja nägin seal noort külatüdrukut, kes käis minu juures lugemist õppimas.

— Preili, — ütles ta, — meil külas on üks noor naine, kes vististi varsti sureb. Aina oigab, midagi ta ei söö, kuna laps näljasena ümber jookseb. Kedagi ei lase ta enda juurde; arvata-tavasti häbeneb ta inimesi, sest ta mees, nagu räägitakse, varastab hobuseid. Võibolla laseb ehk ta teid sisse, saaksite teda enne surma aidata.

— Hea küll, tulen homme, — ütlesin ma ja pöörsin tagasi oma sooja tupp. Kuid hinge valdas rahutus: vaene naine ei annud rahu. Kes teab, mõtlesin, ehk on homme juba hilja. Kohe läksin ma külla, teel palves Jumala poole õhates, et Issand õnnistaks mu külastamist ja annaks mulle armu talle kergendust ja lohutust tuua Tema nimel.

Pimenes. Lumi peitis kõik silme eest; tuttav tüdruk juhatas mind nimetatud onni juurde ja kadus ise. Hakkasin uksele koputama, kuid vastust ei olnud, naabrimajast vaatas välja naine ja ütles:

— Asjata, preili; ta ei lase kedagi sisse.

Koputasin seepärast veel, tuletades Jumala sõna meelde, et kui Issand ukse avab, siis keegi teda ei või sulgeda. Sees kuuldus kahinat; litsusin oma huuled vastu väikest uksepragu ja ütlesin:

— Ava mulle; tõi sulle hea sõnumi.

Aeglaselt lükati kõrvale riiv ja ma astusin sisse. Esimesel silmapilgul polnud aga võimalik midagi näha; onnis oli pime ning paha lehk ähvardas matta hingamise. Astusin mõned sammud edasi ja seal tuhmi peerutule valgel nägin ahju juures, kokkuvajunud noore naise kuju, nii lõppenud, ja niivõrt viletsana ning närus, millist kunagi varem polnud näinud. Raske, kuiv kõha mattis ta hingamist; näol peegeldus sügav kurbus: oli näha et

ta ägas lõpmata ihu kui hinge poolest ja kui ta tõstis üles mu poole oma aukuvajunud silmad, ma isegi võpatasin.

— Milleks sa tulid, kes sind saatis? — küsis ta kõrgel häälel.

— Sain teada, et oled haige, ja mind läkitas sinu juurde see, kes haletseb haigeid; tõi Te-malt sulle hea sõnumi.

— Istu, jutusta, ma kuulan — vastas ta ikka sama kurvalt.

Korraga kuuldus ukse tagant lapsehääli:

— Mamma, tee lahti!

— Kas peab ukse avama? — küsisin.

— Jah, see on mu Vaanja.

Paljasjalgne poiss, aastat viis, mütsita, läbi määrg, tuli tupp. Ta jooksis ema juurde, istus põrandale kolle kõrvale ja hakkas nutma. Ema

võttis ta sinised käekesed oma nõrkadesse kättesse ja hakkas neid hilju silitama, vaigistades: — Ära nuta, Vaanjake, ära nuta, mu kallis, mammal on juba sinu pisaraitagi raske.

— Mamma, anna süüa, anna ometi tükikegi — kisas laps.

Ema nagu muutus veel kahvatumaks; ta laskis langeda pea kätele sõnagi lausumata; näis,

ta kurbus oli niivõrt suur, et ei jätkunud selleks enam ei sõnu, ei pisaraid.

— Kas poiss on söönud täna midagi? — küsisin.

— Hommikust saadik näljatselt jookseb — vastas haige.

— Kas tõesti sul kodus isegi leiba pole?

— Ei leiba, ei kopikat raha, — vastas ta ja taas peitis näo kättesse. —

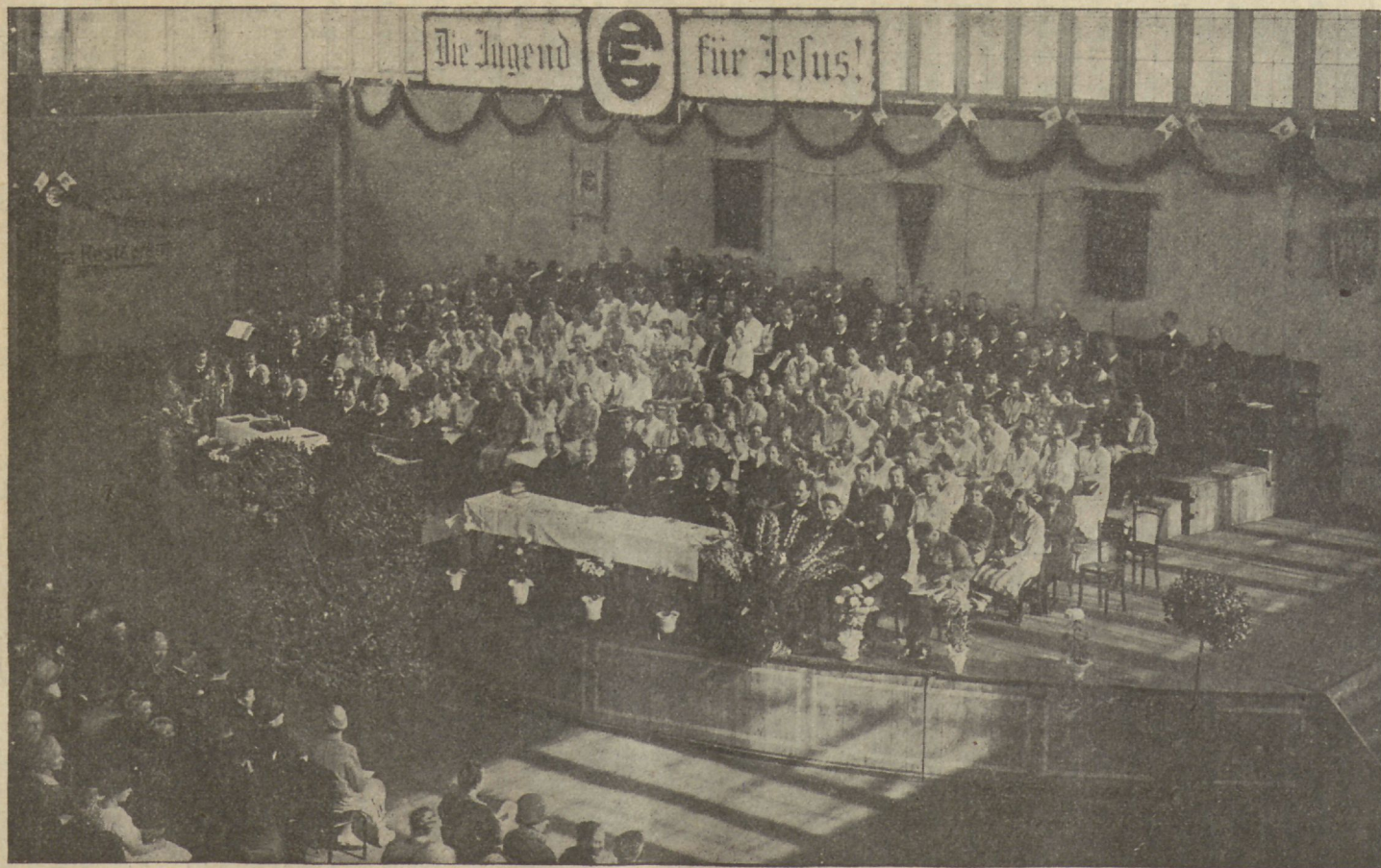
— Ära pane kinni ust, tulen kohe tagasi.

Mitte kaugel vaese Ireene onnist oli väike pood, kus müütati kringleid, mune ja muid sarnaseid asju. Ostsin natuke lapse jaoks, jooksin tagasi ja nähes, millise ahnusega vaene nälginud poiss ära sõi kõik, mis talle tõi, ei võinud ma hoiduda pisarast. Ema ise ei võinud süüa midagi, kuid vaatas lahkelt mu peale.

— Nagu näha oled halastaja, emake, — ütles ta mulle, — kuid mina ise pole ammu enam nut-

Soome C. E.-laste telk möödunud suvel Raumas.

Pilt III Rajariikide C. E. konverentsist Danzigis.

Ühislaulukoor messihallis.

nud; valasin kõik oma pisarad, kui suri mu tütreke, ent tollest ajast pole mul enam pisaraid.

Vaene naine! Oo, kui hale tast oli: mures, hädas, haiguses — ilma lohutusetal! Kuid, nagu ei oleks veel saabunud aeg, et talle anda edasi seda lohutust, mida saatis talle Jumal. Istusin ta kõrvale ja võttes ta käest kinni hakkasin talt küsima, kas ammu juba on ta sarnane haige; pärast tähendades lapse peale, kes rahulikult oli uinunud põrandal, ütlesin:

— Nüüd oleme üks; tahaksin sind aidata; ütlen sulle, miks oled sa nii kurb?

— Sul, emake, näikse olevat hea süda, — vastas ta; — räägid meiega sõbralikult, et ei pruugi sind häbeneda; kuid teisi inimesi, kõike neid häbenen; peidaksin nende eest kuhugi, kuid ei tea kuhu.

— Sinu meest pole nüüd siin, — küsisin.

— Tema läheb ära ikka kauaks ajaks, preilike; ehk kui on kodu, sünnitab vaid hirmu. Inimesed räägivad tast, et ta neilt hobused ära viib ja aina ähvardavad teda ja ka mind. Hilja ööseti tuleb ta mõnikord koju ega luba kedagi sisse lasta, ent siis kaob jälle ja hulgub, ei tea kus. Sarnaselt olengi harjunud elama ja nälgima oma pojakesega: ainult nüüd, kui juba vaakuma olen hakanud, ei tea kuidas üldse ära elada; sarnane nõrkus on vallanud, et mõnikord ära katsu paigalt tõustagi, ei jaksa puuhalgugi tõsta.

— Ent tütreke suri sul hiljuti?

— Jah, mitte ammu; ja suri ta mu väike, viiekuune.

Nüüd katkes Ireene hääl, ja suured pisarad veeresid silmist, kuid mõne minuti pärast sai ta enda üle võitu ja jätkas:

— Pärast lapse sündimist olin kaua haige, ent abi ei antud mulle mingisugust; meest ei olnud ja teiste inimeste juurde minna ma ei võinud. Laps aga oli nii armas, nii valge teine, kuid ise ma jäin nii kõhnaks, et ei võinud teda toita, ka lehma polnud, teistelt paluda aga oli häbi. Nii hakkas ta läkatama ja vaevlema mu kätel ja suri. Pärast seda hakkas mind närima kahju: mitte seda ei kahetse, et ta suri, vaid et teda viletsus tappis, et ta maa peal mitte ainumastki kaunist päevakest ei näinud, aina vaevles ja kiratses, ega millegagi troostida polnud. Kui ta suri, ei olnud mul enam und ega rahu. Ka pisaraid polnud enam, ainult süda on masendatud. Seal tuli veel kõha, rinnad jäid haigeks — tean, et iialgi enam terveks ei saa.

Äge hingemattvev kõhahoog katkestas ta sõnad. Vaikselt palusin, et Issand õpetaks mind nüüd, kuidas anda edasi rõõmusõnumit tema armastusest. Kui Ireene oli vaikselt jäänud, hakkasin ma mõlema käega ta ümbert kinni, kui väikese lapse ümbert, ja ütlesin talle:

— Kuule mind. Tõin sulle rõõmusõnumi Issandalt, Tema jättis oma elu sinu eest, minu patuse eest ja kõikide inimeste eest. Tead sa, et Tal sinu üle hale meel on, ja sind otsib; et ta

sind tahab viia sinna, kus pole enam nälga, ei palavust, ei haigust, vaid ainult rõõm. Tema tahab anda rahu su hingele, kuni oled veel siin maa peal. Kas mõistad mind, Ireene?

— Rahu, — kordas ta: — pole mul võimalik enam rahu saada, pole isegi jõudu kirikusse minna. Samases pimeduses surengi.

— Ei, Ireene, sa ei sure pimeduses. Issand ei taha seda. Ta teab, et oled nõrk, teab, et sul pole enam jõudu isegi üles tõusta, kuid Ta tahab avitada sind ja kui Teda appi hüüad, kuuleb Ta sind. Kui Issand oli maa peal, palju patuseid, nõrku, pimedaid ja abituid inimesi tuli ta juurde igalt poolt abi saama ja kõiki ta avitas. Kuid oli mees, kes ei võinud Ta juurde tulla, sest ta lamas halvatuna ega liikunud paigast juba 38 aastat. Ta kuulis Jeesusest ja vististi mõtles mõnikord: „Oo, kui ma ainult võiksin tõusta, läheksin Tema juurde!“ Ei võinud ta tõusta, ent polnud tarviski: Jeesus ise tuli ta juurde ja ainsa sõnaga tegi ta terveks. Nõnda tuleb Issand ka sinu ligi ja tahab arstida sinu haiget hinge ja võtta seda oma kuningriiki.

— Kus minu pime hing seal oleks! Lageda, kirjutada ma ei oska, õiget arusaamist mul pole, midagi ei oma peale pattude. Patte on sarnane kuhi juba kogunud, et hirmus mõeldagi; ei lase nad mind paradiisi. Ei, emake, ei mina või seal olla iialgi, ei iialgi!

Ja vaene Ireene hakkas selliselt kibedalt nutma, et minagi ei võinud tõrjuda pisaraid, ometi rõõmusust sinu juures: rõõmusust, et ta uinuv hing oli ärrganud ja nägi end ebapuhtana, pattudest määratuna. Tänu Jumalale, mõtlesin, esimene samm on tehtud: Issand äratas kahetsusele — Tema kingib ka andeksandmise.

Irene nuttis ikka veel, kuna mina teadmatuses, mis teha, mis talle öelda, ja tundes oma jõuetust, võtsin taskust evangeeliumi ja hakkasin lugema:

„Naene . . . patune . . . nuttes, hakkas Ta jalgu pisaratega ujutama, juustega neid kuivatama ning suudlema ja võides salviga.

Irene tõstis silmad üles mu poole.

— Emake, ega sa seda minust lugenud? — küsis ta.

— Jah, samasugusest kui sina, kes nuttis oma pattude pärast, nagu sinagi nüüd nutad! Kuula edasi: „Jeesus ütles talle: sinu patud on sulle andeks antud . . . sinu usk on sind päästnud — mine rahuga.“ Kõik andestas ta talle ja ka sulle tahab Ta kõik andeks anda, oma ristisurma ja kannatuste pärast sinu, minu ja kõikide inimeste eest. Vaat, sellesama rõõmusõnumiga ma sinu juurde tulingi.

— Tänu Sulle, Issand, — ütles Ireene pikaldaselt ja sarnase sügava tundmusega, et siia maale veel mõnikord otsekui kuuleksin ta häält neid sõnu ütlevat. Need polnud ükskõikselt, teadmatult öeldud, kuida inimesed neid sageli kordavad. Ei, siin kuuldus tõsine südamlilik tänu, mis tungis

pattudega koormatud hinge sügavaimast põhjast, Veel nuttis Irene, kuid ta pisarad olid kui inimel, kes midagi arvamata kallist on leidnud ja rõõmu pärast nutab. Kui tõusin üles äraminimiseks, ütles ta:

Viibin nüüd ikka, nagu see naine, Ta jalul ega taha sealt iial lahkuda.

Teisel päeval tulin ma jälle. Irene oli väga nõrk, kuid täiesti rahulik. Ta palus:

— Loe veel, emake, patusest naisest, kuidas ta nuttis ja kuidas Issand talle kõik andeks andis.

Kuna ma lugesin, noogutas ta vaikselt peaga, justkui korrates:

— See olen mina, see olen mina.

Mõni päev pärast seda suri ta. Olin ta juures sel hetkel ja lubasin talle ta lapse eest hoolitseda. Ta tänas. Veel ta üle kummardades, võttis ta mu ümbert mõlemate kätega kinni ja soistas:

— Tänan sind, kallid — armastan sind: Sa töid mulle Jumalalt rõõmusõnumi.

Issand ütles: „Tulge minu juurde kõik, kes teie vaevatud ja koormatud olete, ja mina tahan teile hingamist saata!“ Matt. 11:28.

Rännak Ungari ja Itaalia.

Raklese Voldemar.

3.

Neljapäeval 11. aug. õhtul leidsid aset evangelisatsioonikoosolekud, milledest küll puudusime, kasutades õhtust aega Fischerbastei vaatamiseks. Meelt ülendav oli vaade Budapestile. Tuhandis tuledes säras ta, pikkade valgusjugaena lõikasid kaldatuled Doonau vett. Oli nii kella kaheksa paiku, kui äkki kirikukellad helisema hakkasid; imestasime pisut selle üle. A. Kovit seletas, et see olla komme endisist ajast, ärkamisaegadest, mil inimesi õhtupalvele kutsuti, kas kirikus ehk kodus seda teha. Jah elu on kadunud, komme vast jäänud. Omasuguselt mõjus kellade helin õõ pimeduses — need sulasid sellega ühte.

12. aug. õhtul oli vaimulik kontsert linna teatris. Kavasse oli võetud Händeli, Schoeberti, J. S. Bach'i tööd, ettekandjad kunstnikud. Alguses kõne, lõpul Dr. F. E. Clarki mälestamine. Olime pettunud sellest õhtust, lootsime enam, saime vähem, see ilus laul, mida kodumaal kuuleme, jäi kuulmata.

Laupäevaks oli määratud väljasõit Esztergomi linnakesse, mis asub Tšehhoslovakkia piiril. Osavõtjaid 1000 ümber või rohkem. Sõit laevaga kestis tundi viis. Väga kena oli liikuda mägede vahel, näha neid kaetud metsaga ja ka mõnes üksikus kohas ka lossivaremetega. Omapärased olid vesiveskid Doonaul, mitmel pool seisid nad praamidil ja jõevool ajas neid liikuma.

Linn on väike, kuid doom on suur ja samuti ka sild, mis üle Doonau läheb. Konverentslasi tervitati linnasade poolt soojalt, üks isegi oli tervitades pea pisarateni liigutatud.

Vaatasime doomi, suur tore ehitus nagu katoliku kirik kunagi, peeti sees parajasti surnud piiskopi eest hingepalvet. Näidati ka varakambrit, milles palju ilusaid ja väärtustikke asju leidis ühes hulga igasuguste „pühameste“ säärekontide, pealuude, sõrmedega j. n. e.

Ühest küljest piiravad linna mäed, heameelega oleksin mõnegi otsa roninud, kuid selleks puudus aeg. Peeti ka turuplatsil koosolek, kus kõneles Dr. Roland Hegedüss, Ungari rahaminister, teemile: „Piibel rahvaste elus.“ Juba loojenes päike, kuumutades taevaranda, õhk muutus pisut vilumaks kui tagasisõitu algasime; kuuvalgel läks sõit. Ilus oli Doonau. Oli juba kesköö, kui Budapesti jõudsime.

Pühapäeva hommikul viibisime Budapesti eeslinnas Ui-Pestis ühes baptisti kabelis, soe ja südamlük koosviibimine, saadeti tervitusi.

Pärast lõunat on rongikäik, millest ligi 2000 inimest osa võtab. Rongikäik liikus tähtsamatest tänavatest läbi „Vermezo“ aasale, kus siis mitmes grupis välis õhukoosolekud algasid. Õhtul viimane koosolek — jumalagajäta oma linna teatris. Saadikud ütlesid soove, salme ehk laulusid, nagu seda sakslased tegid, sakslaste esinemine oli igalpool hea. Lõppes seegi koosolek ja konverents oli ka lõpul.

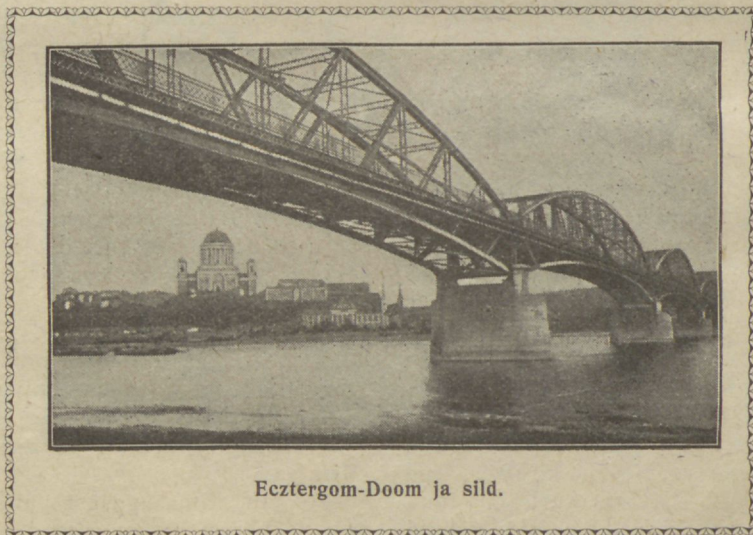
Konverentsi otsused.

1. Valiti uus Euroopa liidujuhatuse: — Auesimeheks: Pastor Pollock, Iirimaa; juhatajaks: James Kelly, Šotiimaa; abijuhataja: P. Sauvin, Šveits; kirjatöömatajaks: Dr. med. Csia: Ungari, laekahoidjaks: McKellen, Inglismaa; juhatusliimeiks, P. Lassahn, Poola; P. Klæboe, Norra; P. Schürmann, Saksamaa.

2. Iga maa püüdku Euroopa liidu kassat oma jõudu mõõda toetada.

3. Misjoniseltsile „Licht dem Osten'ile“ 20 Naela, venekeelsele trükitööde kulude katteks. Rajariikide C. E. komiteele 30 Naela vena reisusekretäri tarvis.

4. Järgmine Euroopa konverents 1930. aastal pidada, mille Poola endale palus.

Ecztergom-Doom ja sild.

5. Poola valitsusele kiri saata Wiebocki (Vandenburgi) asutuste likvideerimise suhtes.

6. Ungari riigivalitsejale ja Budapesti linnapeale tänukirjad saata, tervitused Dr. D. Polingeli ja pr. Dr. Clarkile.

Näitus.

Konverentsi ajal oli ka C. E. näitus ühes koolimajas korraldatud. Väljapanekuid oli rohkesti. — Inglismaalt, Saksamaalt, Ungarist, Hollandist, Shveitsist, Poolast, Eestist, Lätist, Jugo-Slaaviast. Kõige paremini oli esitatud Saksamaa; selleks olid nad kolm ruumi endale võtnud. Ühes oli

a) Saksa noorsooliidu organisatsioon. Tervest organisatsioonist ja ta korraldusest sai ilusa pildi diagrammide, ülesvõtete ja piltide abil. Teises

b) Saksa noorsootööabinõud: ajakirjad, raamatud, muusikariistad pildid j. n. e. Kolmandas

c) Saksa noorsooühingute tegelik elu: ülesvõtted koosolekuist, väljasõitudest, käsitööd, telk jne.

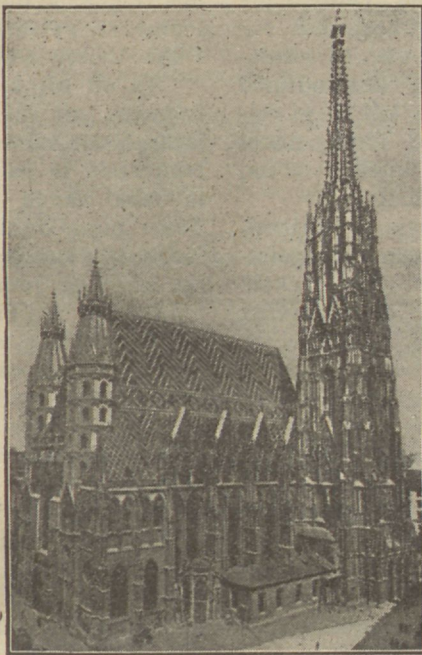
Ungarist olid ka mitmed väljapanekud, milledest üks oma sugune, nimelt oli piltlikult, nukkudega kujutatud inimese elu kõik Jumalata ja Jumalaga, üksikud etapid ja lõpppunkt. Nukud vastava riietusega olid paigutatud maastikku, milles leidis kirik, noorsooühingumaja, koopad j. n. e.

Kummardades võis kiriku sees näha Kolgatat ja selle taga ilusas valguses Uut Jeruusalemma. Kõik see kaunis suur ehitus oli ühe õe välja mõeldud.

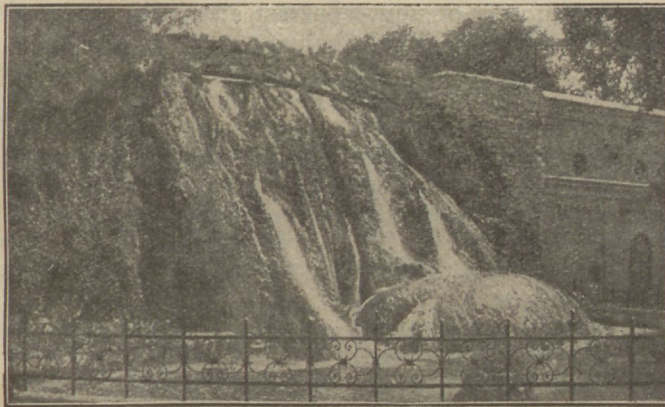
Eesti väljapanekud, ehk neid küll vähe oli, andsid siiski ilusa pildi ja ülevaate Eesti tööst, sellepeale vaatamata, et nad kitsas koridoris olid. Inglismaa jaoks oli ka terve ruum.

Pärast konverentsi viibisime veel paar päeva Budapestis, kasutades seda aega veel linna vaatlemiseks. Käisime Doonaus asuval Margaretta saarel, kus hulk tervisveeallikaid leidub. Ühe, nimelt väävliveeallika vett maitsime, polnud just mitte kõige maitsevam, selle eest aga kõhule hea. Vesi tuleb suurest sügavusest ja on 35 kr. C. järete palav.

Ilusat parlamendihoonet oli võimalus ka seest vaadata. Kuningate lossiga pidime vaid ainult väljaspoollega leppima ajapuudusel.

Viini Stefani kirik.

Väävliveeallikas Budapestis.

Kokkuvõttes olid päevad Budapestis ilusad, kenad. Palju lahkust sai meile osaks. Armastusega olid Ungari noored palju teinud, et võõrastel hea oleks. Ilusad ja soojad olid ka õhtud, missuguseid küll harva kodumaal läbi elame.

Puuvilja oli külluses saada ja võrdlemisi odav, näit. viinamarju võis kolmekümne margaga nael saada. Maitsime — sest ega kodumaal neid saa.

Olid veel pikemad väljasõidud sisemaasse, kuid polnud raha, et neid kaasa teha. Lahkusime ühes Poola esindajatega, võttes eesmärgiks Viini.

Oli õõ, kui sellesse miljonite linna jõudsime ja milles kolm päeva viibisime. Kohtasime p. Blecheri ja Shveitsi esindajat Ritteri.

Ühel õhtul kõnelesime Rahvamisjoni koosoleku saalis. Mitmes muuseumis käisime ka, Austria keisrite lossis, Schönbrunnis, vaatamise saale ja tube, missuguseid 54 meile näidati. Igast üksikust seletati, nagu Franz Josephi II. surmatuba, kus praegugi voodi sees, siis kus keegi keiser sündinud j. n. e.

Reedesel päeval külastasime Stefani doomi. Nagu pea kõik suured gooti kirikud, on see ka lõpetamata. Tavapooles sirutab kahe torni asemel vaid üks. Seest on kirik pime. Suurele krut-sifksile, mille kuhu pea elusuurune oli, langes prozektorist, hele valgus — pannes kuhu väljapaistvale seisukohale pimedas kirikus. Oli võimalus ka katoliiklaste püha õhtusööma pealt näha. Nagu teada, jagab katoliku kirik ainult leiba, kuna viina preester ainuüksi joob. Suure hoolega palvetasid ka paljud. Need kurbtõsised palvetajate kogud räägivad palju — räägivad selgel keelel inimhinge janu Jumala järele. Viin tundus enam kodu-

semana, kui seda oli Budapest. Tänavad avaramad, puies- teid rohkesti. Inimesed lahked, vastutulelikud.

Tuli lahkumishetk. Seni olime koos olnud, kuid nüüd läksid õöpimeduses teed lahku. Mind kandis rong lõuna- poole, jumaldatud Itaalia, vend Koljod põhjapoolse kodumaale.

Oma äris kasutas ta iga võimalust hingede võitmiseks. Noored inimesed ei olnud ta meelest töäjõud, vaid surematud hinged, kes kuuluvad Jeesusele. Palju kallist aega äris saatis ta mööda põlvedel noormeestega, keda tahtis Önnistegija juurde viia. Kui ta vaatles noori inimesi, kes ootasid reana seistes ta toa ukse ees otsides teenistust, andis ta neile alati eesõiguse, kes näitusid olevat eriti arad ja maha löödud, ja kui ta ei võinud neile kohta anda, ei lahkunud ükski noormees ta toast sõbraliku sõnata ja tegeliku abita, mis oli enam paljast lahkest osavõtust.

Ta armastatud noormeestele soovis ta parimat. Ta püüdis koosolekule kutsuda enam väljapaistvaid mehi ja tegi kõik, mis võis, et need oleksid meeldivad. Tema sobitus oli see, et evangelist Moody tuli Sankey saatel Londoni. Üks viimseist koosolekuist, mida külastas Williams, oli ühenduses selle evangelisatsiooni-sõjakäiguga.

George Williams armastas jumalariigi töölisi vahvastada ja vaimustada. Ta kostitas harilikult üht hulka neist kahvlipruukostil oma ärimaja era-toas. Keegi Lääne-Hiina misjonär kirjutab, kuidas julgustussõnad, mida räägiti väikeses toas, käisid ta kaasas palju aastaid töös ja tagakiusamisis. Keegi vaimulik kirjutab, kuidas ta süda oli põlema läinud, kui Williams temaga kõnelnud Jumala heldusest ja töö suurusest.

Sealjuures ei teinud Williams vahet, mis kogudusse ehk kirikusse keegi kuulus: ta töötas hingede kasuks, aga mitte mingile süsteemile.

Suur äriline vastutus, kodu, kasvav perekond ei tohtinud iialgi ta pühapäeva-eeskavale takistusena teele ette astuda. Ja nagu see oli ta noorpõlve päevil, pidas ta ka seda hiljem. Ta ei muutnud ka kõrges vanaduses oma eluviisi.

6. Väe allikad.

Palju on Williams tohtinud teha oma armastatud Meistrile. Tema matmisel P. Pauluse-peakirikus anti 2600 leinakaarti välja ja saajad olid peaaegu kõik noored ja vanad mehed, kes olid saanud mingit õnnistust imelise mehe läbi.

Kust sai ta kõik selle? Ta ise annab au Jumalale kõige eest, mida on tohtinud teha. Tema mõju saladus peitub selles, et laskis Jumala vaimu enese läbi töötada. Ta oli nii Jumalale ja Tema riigi tööle andunud, et esmalt tal oli mõte mitte abielluda, et võiks rohkem elada jumalariigitööks noormeeste juures. Siiski abiellus ta 32 aasta vanaduses, mitte oma tegevusele kahjuks, sest otse ta abikaasa virgutas teda ta tegevuses ja oli talle abiks paludes ja hoolt kandes. Ta vaatas igapäev ta märkusraamatut järele ja tuletas talle meelde koosolekuid, millest oli lubanud võtta osa.

Ümberpöörmises oli William hea aluse pannud ja hakkas siis kohe kindlasti oma Issandale sisse seadma. Tema matuskönes ütles ülem diakon ph. Pauluse peakirikus:

George Williams.

Kristlikkude Noormeeste Ühingute asutaja.

V. Jõrni järele J. S.

7

„Kõigest südamest ja hingest pidas ta kinni sellest, et pühakiri sõna sõnalt Jumalast on sisendatud ega lasknud end piibli arvustusest segada: talle

maksis piibel kui Jumala sõna ja ta usund koosnes meelearandusest, ümberpöörmisest, usust, lootusest, palvest, armust osadusest Kristusega ja Püha Vaimu andides.

Ta oli nii kindel oma usus, nii tõsine oma julguses, nii vankumatu oma lootuses, et ta oskas iseäralikult vaimustada. Oma puhkusele ja meelejahutusele ta palju ei mõelnud ja tal oli alati aega ja raha nende heaks, kes vajasisid avitajat kätt. Tema nimi kinnitab tõde, et lihtne südamlilik usk Kristuse väes ja ligiolus igal ajal, kõigil oludel ja iga kristlase juures võib palju korda saata.“

George Williams oli palvemees. Ta teadis, et usklik tublidus vajab palvet. Ta ütles: „Palves oma ja teiste eest, keda tahame Jeesuse juurde tuua, peitub meie jõud. Me võime mõndagi eksivõtet teha, väga nõdrad olla, kui me aga palume, saame nii tugevaks, kui Jumala vägi meid iial võib teha.“

Williams teadis, et Jumalal on lõpmatu rikkus valmis neile, kes tulevad lapselikus usus, paluvad ja võtavad, mida nad tarvitavad käesoleval hetkel, ja ta elu õpetab, et sarnane veendumus on saadud aulistest elamusist.

Jumalateenistused olid talle rõõmuks. Esimesest päevast aastal 1843 kirjutab ta:

„Käisin täna Woodleridges palvekoosolekul kell 1/4 8, oma palvekoosolekul kell 9—10, kuulasin selle järele Th. Binney-jutlust. Pärast lõunat pidasin pühapäevakooli Weigh-Houses, lõpetasin kell 1/2 5 ja käisin Hitchcockis teed joomas. Käisin pärast seda ühel palvekoosolekul, kuulsin Binney õhtujutlust — ilus päev.“

Ühest teisest pühapäevast teatab ta väike päevaraamat:

„Tõusin üles 20 minutit enne kella seitsmet; lugesin natuke pühakirja ja mul oli palvekoosolek omas toas. Kuulasin selle järele Schumanni jutlust „armuvarjupaigast.“ Pärast lõunat käisin pühapäevakoolis Darby tänaval ja kuulasin õhtul Smitti jutlust. — Rõõmustusin väga sellest päevast.“

Üks George Williams'i tagajärjekuse saladus peitus ta erilises töötamisrõõmsuses. Kõneldakse palju „puhkusest töö vahelduses.“ — Williams on just sel kombel puhanud: sest ülalkirjeldatud pühapäevad olid hinguseks mehele, kes tohtis lõigata 84 rikka aasta vilja.

Ta armastas kuulnud jutlusi üles kirjutada ja töö lõpul ära märkida noorte inimeste nimed, keda ta oli jumalateenistusele mitte üksi kutsunud, vaid ka kaasa toonud. — Ei maksa imeks panna, et ta igal ajal oli õiges vaimus, kui nii ustavalts kasutas oma pühapäevad, millel kuulas jumalasõna ja läks järele kadunuile, et mõningad neist Önnistegija juurde viia. (Järgneb.)

„Mina — ma ei tea midagi“, kogelbas wanake ehmunult. „Kõigi pühade juures, jennor . . .“

Juan lükkas ta kõrwale ja tormas onu töötuppa. „Kus on mu wend?“ karjus ta.

Don Manuel, kes istus laua ääres, kargas püsti. „Oled ja arust ära?“ hüüdis ta ehmunult. — „mis saadab sind siia?“

„Ma küsin wenda, onu; kas teie ei tahaks mulle teateid anda?“ Ta põlew pilk rippus onu tinawärwile näol.

„Meie tegime ta eest enam, kui me oma julgeolek lubas,“ ütles Don Manuel, — „kõik oli asjata; — ta on — on — wangi-
gistatud . . .“

„Wangistatud?! — Do, nii on see ometi liig hilja!“ Don Juan kattis näo kätega ja langes lähimale toolile. „Milal see oli?“ sõjistas ta wiimaks.

„Umbes nädala eest.“

„Seitse päewa ja seitse ööd!“

„Miks tulid sina siia? Tahad ja sama teed minna rumal?“

„Päästa tahtsin oma armia Karlosi!“

„Meletu — ja sina? Uud, et oled kindlustatud? Wõta hääd nõu, Juan; lahku linnast, mida warem, seda parem; oled sinagi waid poole sõna uuest õpetusest omaks wõtnud, ei hinnata su pead ta kol-
tunud lehe wääriliseks. Mina ei anna sind üles, kuid tea, et pühal walitjuses on abinõusid küllalt ketsereid tunnistama panna.“

„Waitige, wõi te kahetsete sellist sõna. Ei ütski maine ega põrguline wõim ei wõi Don Karlos Alvarez Menaya't äraandjaks teha, ma tunnen teda. Kuid ah! — ju-
rema peab ta, ei, weel hirmsam, nad riig-
juwad talt mõistuse.“ Koledad pildid ker-
kifid ta ees, — ah, ta õrn wend, ta ar-
mastatud Karlos!

Don Manuel ei teadnud, mis teha, nii ei olnud ta mõelnud. „Sa tunned õhtu“, ütles ta wiimaks külmalt, „tead ka, et oled siin hädaõhtul külaline, seft — luba mind welda — teist korda püha walitjuse amet-
nikke majja saada, see maksaks mu au ja ameti.“

„Urge kartke, jennor, ma ei taha teile tülitiks olla; palun waid waba läbitäimist oma pruudiga, — ja — mis mu wennaft siia jäänd . . .“

„Selle waewa wähandasid teie püha walitjuse saadikud, ei ole seal enam midagi, mitte midagi. Esimeses õfjustagu donna Beatrice ise, ma ei tea, kas häbi, mis ta-
bas teid . . .“

„Digu see meie mure“, wastas Don Juan uhtelt. „Wenna wabastamine ja ühinemine donna Beatrice'iga on mul het-
kels tahtsainad ülesanded. Minu pärast ei pea teil kulusid ega niud raskust olema, selles wõite kindel olla, jennor.“

„Seda parem“, rääkis Don Manuel, „on ju küllalt häbitawat. Gonjalvo on ta seft õnnetust õõst kui muudetud; halwa-
tud, hullumeelne, ma ei tea, — ütski ei wõi ta juures olla, nii wäga ta teotab; narr wõib waid selliseid jutte rääkida.“

Don Juan ei wastanud, ei kuulnud ega mõistnud enam. Mäetu walu näris tas, ta lahkus toast, läks aeda donna Beatrice'i õfisma.

Oli kurb kohtamine, arast waatas Beatrice oma peigmehe näkku, — need wal-
juoned seal olid talle wõõrad. Talle oli elu roofaend täis lõhna, walguft ja läiget; ta kartis süngeid warje. „Kas te ei saa-
nud mu kirja, jennor?“ sõjistas ta; „miks ei jäänd teie Kueera'sse, ma ju palusin teid!“

„Ma teadsin, et wend on hädaohus ja tahtsin teda päästa; jäin hiljaks!“

„Ja teie, jennor, — ei tärda midagi?“

„Ma olen sõdur, — ma tunnen häda-
õhte.“

„Mis on teil tegemist selle — selle õn-
netuga? Jätke, mõelge minule, — te kuul-
lute mulle!“

„Me õfjime tõde; mis tabas teda, ootab ka mind. Me oleme üks, ta nüüd
weel; kuidas wõtsin taft nii suures hädas
lahutada?“

„Tõde — tõde!“ Beatrice'i õfjaesine
tõmbus kortsu. „Mis teen ma taga, kui
ta wiib mind wanglasse, piinapingile ja
tuleriidale?! — Kas lubate mulle, et kohe
linnaft lahute?“

„Kõik — jeda waid mitte,“ wastas Juan
kindlalt.

„Minu pärast, jennor, — ma surestin
walus.“

„Wõimata! — Tahan ettewaatlik olla,
ometi pean kõik tegema tema pärast —
tema pärast!“

„Siis aidaku Jumal meid!“

„Paluge Wägewaimat tund tunni jä-
rele. Tema ütsi wõib meid päästa.“

Midagi ei kõigutanud Don Juan'i ot-
sust; ifka jälle nägi ta armia drna, tah-
watunud nagu enda ees, nüüd täis walu ja
piina. Selle mõtte juures wajas tal kõik
muu, iiegi ta unistus õnneft ja armastu-
seft. „Sa oled minu, mis wõiks meid
lahutada,“ ütles ta kindlas lootuses, „mu
täht pimedas õõs. Ja kui ta Don Ma-
nuel tahab meid lahutada, tugewam tema
wõimust on meie armastus!“

Donna Beatrice naeratas kurnalt. „Teie
audsin sõna, ja meie maja moto on: truu
jurmari!“

Suurepärane sõna; — õudne pilk, mis
aga saatis teda, pani Don Juan'i wäri-
sema. Ta aimas, et nad olid nii üts-
teisega seotud, et ühe hukumine tõi ka
teisele surma.

Donna Beatrice haaras wõõrriipuwa
wäikeste kuldristike ja rääkis tõsifelt: „Waa-
date siia, Don Juan, selle risti juures wan-
dusin tol õnnetul õõl, et teie saatus peab
ka minu saatus olema. Kui süüdistatate
teid samas, mis wiis teie wenna hukatusse,
siis seisn wabatahtlikult te kõrwal! Wida-
site mind lapjeks, kui lugesite mulle oma
ilusast raamatust, ja ma olin ka see, seft
mängifin kaunite sõnadega samuti kui kõige
muu ilusaga, mis kinkisite mulle. Teie
wend awas mu filmad, nii ei tunne ma
uut õpetust wähem kui need naisjed, kes kan-
natawad nüüd triaani wanglas. Ja mis
on siis minuft, koduta waeslapjeseft?“

„Minu pärast jätke —“ Juan ei saa-
nud jätkata.

„Ja minu pärast õfjigu jennor Don
Juan omale kindlama asukoha,“ katkestas

teda donna Beatrice. „Palaw on Sevil-
las, ei kannata seda igati. — Arwan, te
lähete wälismaale, seniks kui waitib torn.“
„Kõik, kuid seda mitte! Mu õtus jääb
kindlaks!“

„Ja minu sõnad ka!“ jai ta wastufeks.

Beatrice saatis Juan'i wärawani, seal
ütles ta: „Weel üht, Don Juan: Teid ei
nähta healmeel meie majas, nii ei wõi
te igal ajal siin käia. Doodate märki! Leh-
wiw taskurätt afnal tähendab Don Ma-
nueli äraolekut. Siis tulge, ainult siis!
Hoidke emale onu poegest Manuelist ja
Baltajarift! Jumalaga! — Ettewaatust!
Kas teie mõtteis jannus Don Juan
uultsal, rõhuw mure näris ta südant; mis
oli talle ta julgeolek, mis maksis elu, kui
armastatud wend waewles triaani kon-
gis?! — —

Mööbunud kats nädalat, seal wiimaks
kuulutas igatsetud märk Juan'ile, et ta to-
hib minna. Asjata õfjis ta Beatrice'i tu-
badest, polnud ka teenijaid; wist kajutasid
kõik juure püha eelõhtut kirikuminejeks.
Taktistamatult jõndis Juan torni trepini
ja õfjistas wenna tuppa minna, ehft jät-
tis wend midagi talle?

Waewalt jai ta trepile, kui kuulis wä-
sinud häält.

„Kes seal on?“

Juan seifatas. See oli Gonjalvo —
hullumeelne häüle! — „Mina — Don
Juan!“ hüüdis ta wastufeks.

„Taewa pärast ära mine mööda —
tulle sisse!“

Juan ei tunnud kartust, ruttu lükkas ta
ukse lahti ja astus sisse. Peaaegu oleks
ta ehmunult taganenud, nii hirmsasti muu-
tunud oli haige: lõppenud näol ajus jurma-
kahwatus, filmist paistis õudne rahutus,
juukfed langesid kohendamatul patjadele.

Juan ei olnud ital Gonjalvo't armas-
tanud, nüüd aga waldas teda kaastunne,
ja lahkest haaras ta haige kuivanud käe.

Don Gonjalvo tõmbas käe tagasi. „Kui
ja teafid, mis on sündinud, ja häwitafid
selle õnnetu ihu, seft — kuulde ja? —
minu ütsi olen süüdi ju wenna hirmsas
saatuses!“

Wärin raputas Juan'i. „Sa oled haige,
— wäga haige Don Gonjalvo,“ ütles ta
õfawõtkifult. „Mis ütled fu arst?“

„Haige?“ Gonjalvo naeris kibedalt.

„Utke parem surnud! Seft surnud ma olen
— puujast jalatallani. Ja arst? — Mü-
el ole teda! — Kas mõtled jennor Sil-
vester Areto't? — Lofaadat ju enam ei
ole! — Kas arwad, et ifa ja wenna arsti
mu juurde lafewad? Ei, ei, olen hullu-
meelne, pean hullumeelne olema, see on
nende kindlus ja troost; ennem nad kõr-
waldafid mu teelt, kui et lubafid mulle
wähematti kokkupuutumist wälisilmaga.“

Juan ei julgenud wastu rääkida. Ta
tundis oma lugulaste loomust, nende arg-
tust, mefifust ja ifekust; tõesti waatamata
ema hoolde, millist ta tohtis eeldada, oli
see waerne haige ometi abitu, wõimetu, ars-
tidele kättejaamatu, — elusalt maetud!

„Mis ajast lamad ja ju nii?“ küfis
Juan wiimaks, et kõrwaltel oma sibile
jõuda.

(Järgneb.)

Kristlik müstika / K. L. Marley.

Naishing oli see, mis kaasahaarava tundmuste Golfstroomi juhtis müstika mõistusjäärme, mis elustas ja soendas. Tema osa oli ka raskete elukannatuste teel, pisaraerudel sõuda üle tundmusmere hukkava lainetuse, uute tundmata randade poole, kuni kustudes kõik ja hääbudes, mis pärit elust sealtpoolt kaldalt, müstika ristilaeva tugeval käel juhtis hingusvetesse — uuele rahumaale.

Naine leidis müstilisel elamusteel hingusaare uudissõnad.

Madame **Myon'i** ja iseäranis madame de la **Mothe-Guyon'i**, viisid õnnetu abielu, uskumatud omaste tagakiusamised ja vägivaldne lahutus omist armastatud lastest, uuele kaugele hingesisemaale, kus huvide surres hingjõudis ühesse — Igavesse. Saabus rahu, rahu sama sügav, kuid kandvam, võimsam, kui tundmuste rõõm. Nüüd on rahu kõik!

Sai teine pörutav müstika draama, mida esile kiskusid Ludwig XIV kaaslased. Nende häbematu ja tooruste ohvriks langes madame de la Mothe-Guyon. Tema aga, kõik ära kandes, Jumala tahtmisele ja saatusele alistudes, sai uute hingeväärtuste leidjaks ja hingava pühitsuse elavaks kehastuks. Ei saa keegi ilma sisemise liigutusega lugeda selle naise elulugu. See ei ole elu harilikus mõistes, vaid piinade ja kannatuste ahelik. Leidub vaevalt üht kannatusvariatsiooni, mis selle naise südant ei purustaks. Abieluõnne, perekonnarahu, rõõm lastest, liikumine seltskonnas, kõik need kisti selle naise elust ja südamest, vaatamata ja küsimata, kui palju eluverd need ka ei maksnud. Surmates temas eluhoovi, jõuab ta viimaks huvideta armastuseni. Eneseotsimine ja enesearmastus on surnud. Ta õpib kannatusi armastama, sest et need omaelust kindlamini vabastavad. Kannatused teevad ta vabaks Jumalat ja kaasinimesi armastama ja teenima. Ta ei hinda enam visioone ja ihust äraolu, ekstaasi, peab väärtusetuks tundmuste joobumiseks ja keerlemiseks enese ümber. Kõrgem pühitusaste ei ole nägemused, ekstaasid ja tundmused, vaid ihata ja sooveta vaibumine Jumalasse. Midagi veel soovida, tahta, on ikka veel omaelu. Kaduda Jumalasse on pühitusesemärk.

Ta on palju kirjutanud. Esimene luulerikas palveastmete kirjeldus on ilmunud raamatus „Les torrens“, „Veeojad“. Jumal juhib kõik hingevoolud merre — Jumalasse. Nagu kulu tuli läbib tervet Prantsusmaad siiski alles ta teine raamat: „Moyen court“. See raamat sai aga ühtlasi tema vastaste käes sõjariistaks tema vastu. Ta pandi kloostri vangi. Lühikeseks ajaks vabastatakse ta; ta peab keisrikojas kõnesid, kuid satub jälle vangi ja veedab omad viimased elupäevad poja pool. Tema pärast tekib kirikuloos tuntud võitlus kahe kiriku-

vürsti Bossuet ja Fénelon vahel. Fénelon saab võimsaks Guyoni kaitsjaks ja tema mõtete edasikandjaks.

Uue värvingu saab müstika loodusmüstiku **Jakob Böhme** ja **Angelus Silesiuse** läbi.

Sügav usumees Jakob Böhme sündis 1575. a. Görlitsis. Juba lapseast peale ilmutab temas end sügav usuline põhiolemine. Vara juba õppis ta tungima usuelu sügavustesse. Ta palvetab palju, iseäranis Püha Vaimu pärast. Ta puutub kokku müstikute raamatutega, mis teda esimesest silmapilgust kaasa haaravad. Siin näidati tee vabadusele ja Jumalasse kadumisele. Seda oligi otsinud Böhme. Ta loeb Kabbalat ja uurib astrooloogilisi tooteid. Suure innuga andub ta Schwenkenfeld'i ja Weigel'i uurimisele. Pettub. Pöördub endasse. Loeb üksnes veel piiblit muidugi tema müstilise loomuse vaatekohast. Sattudes matkama elab ta üle oma esimese müstilise ekstaasi. Usuvõitlemistes Jumalalt tungivalt valgust paludes, satub ta seitsmepäevasesse eriskummalisse Jumala nägemusse. Imelik enneolemata rõõm ja vägi täidavad teda. Aastal 1600 sai temale teine ekstaas osaks, mis tekkis kingsepa töö juures ühe metallaldriku vaatlusel, mis ilmutas temale, et loodus ja Jumal on hinge peegelpilt. Hinge põhiolemine, peegeldus on Jumal. Võimsalt haaras teda see mõte, ega lasknud teda enam vabaks. 1612. aastal kirjutas ta oma elamuste tulemused raamatusse „Homnikukoidik alguses“ ehk „Aurora“.

Järgnevad rasked tagakiusamisajad, kus temale uute raamatute kirjutamine keelati. Alandlik ja alistuv Böhme vaikis sõnakuulelikult tervelt 7 aastat. Sisemine elu kannatas selle surve all ja mähkis end halli hämarusse. 1619 alustab ta uuesti tegevust sisemisel selgusel. Ta hulk kirjatöid langeb pea kõik viimasesse viieaastasse eluaega. Kingsepa ametist loobudes elab ta sõprade-müstikute lahkel toetusel jumalariigi kasuks. 1624 ilmus ta tähtis töö: „Tee Kristuse juurde“. Uued tagakiusamised. Ta asub Dresdeni, kus jõuab sõbrad võimaldavad temale mugava olemise. Tunneb surma lähenemist ja sõidab Görlitsi, kus 17. nov. 1624. aastal Issanda surma mälestamisel sureb. Viimased ta sõnad olid: „Nüüd lähen ma paradiisi!“

Lutheri kirikul pole kunagi mõistmist olnud müstiliste iseloomude tarvis, seda pidi ka teine loodusmüstik, keisrikoja ihuarst Johannes Scheffles tunda saama, kes tundud oma luuletaja nimega Angelus Silesius. Ta ei suutnud kõiki süüdistusi ja mõistmata olekut ära kannatada ja läks katoliku kirikusse üle.

Kui Jumal elu ja tervist kingib, tahame uuel aastal meile lähemat aega müstika arengus vaadelda ja siis ehk ka mõnda müstika süsteemi käsitada. (Järgneb.)

Kiri Egiptusest.

Armsad misjoni sõbrad!

Kuni järgmised read Eestisest ja ajakirjast teile jõuavad, on küll wiist jõulu-aeg; seepärast lubage, et ma teid kõige esmalt südamest jõuluks terwitatan. Jõulude ühe andu teile ülewoolawat jõulurõõmu ja jõuluelu, nii et maailma otsjad selle elu pulsi-loodete tunneksid, ja et teie elu uut elu sünnitaks, ka siin meie misjonite hulgas! Kus elu on, seal on rõõm, ja rõõm võidab ja teeb tugewaks. Rõõm Jõuludest olgu teie tugewus, teie võidulaul.

Kõige pealt soovim nende ridade läbi meie armsaid palweringkondi terwitada. Heameelega kirjutasin iga ühele isiklikult, aga selleks puudub mul aeg; siiski tunnen end waimus teie kõhudega kindlalt ühendatud ja tänan Jumalat selle palwefideme eest, mis meid nii kõwasti ühte seob. Peale selle aga soovim kõiki omi armastatud sõpru, kellele ma oma reisirõõmu tagajärjel Eestis tuttawaks olen saanud, südamest siit soojalt Egiptusest terwitada. On waga kena teist korda suwe läbi elada! Kui de Ewa Wühneriga 22. sept. Eestist ära reisisime, olime talweriides ja taewas oli otjast otjani hall ja wihma jadas laduvalt. Küüd aga olime muesti õhukeses juwe-riietes siinse taewa all ja wihm on unustatud. Kui see teie kätte jõuab, võite meid sõberduses looduses ette kujutada, kuna teil wiist pind walge waibaga on kaetud! Ilus mälestus möödunud aastast. Armas on meil ka see mõte, et meil ja teil täpselt sejsama kella aeg on. Ehk oleme wast sageli ühestooõ armutrooni ees? —

Meie reis oli waga huvitaw, isearalikul Konstantinoopolis ja Ateenas, millest oleks kirjulik rohkem ja täielikumalt kirjutada, aga selleks puudub aeg ja ruum. Mis on mul südamel, on tööpõld Egiptuses, ja siin sooviksin pisut pikemalt peatuda. Küll oli hea Ateenas laewal kord jälle üht keelt kuulda, mille abil omi mõtteid wõisim awaldada, s. o., araabia keelt, sest olime ometi kõige selle pika reisi ajal nii mitmest rahwast läbi reisinud, kes meist aru ei saanud ega meie keelt, kui wast sõnabeta kõne alal. De Wühner oli äärmiselt üllatatud meie egiptlaste sooja wastuwõtet Aleksandrias nähes. Igaüks haaras su asja ja palkus abi kandmises, igaüks tahtis sind ruttu tollist läbi wiia, igaüks kuulutas, et tema kõige uustawam mees on ju.

ja muudugi mõista nõudis igaüks oma nõuandmise eest „bakshishi“. Kes nende keelt ja teemoodi ei mõista, wõib Aleksandria sadamas kergesti hulgaft rahast lahti saada. Sadam oli nii kui sipelgapepa — igaüks jooksis ja igaüks püüdis teisest waljumini karjuda. Siiski ei wõi siin hommikumaa rutata, waid peab kannatlikult oodates asju ajama. De Wühner jäi meie misjoniasutusse Ansofshi, (üks Aleksandria oja) ja ma loodan, et ta ise oma muljete üle kirjutab. Mina aga reisisin teisel päewal edasi, et de Perkiniga Damanhuri sõhata ja Jõulude juhatusel ühte sündjat korterit otjida, kuhu ajutiselt wõiksim elama asuda, ja kust kui wahitornilt ümberringi waadata, kuidas tödala meie awaneks. Jumal juhatas meile ka armsal wiisil ühe wäikese korteri, mille üürisime ja kuhu 14. sept. kolisime. Meie kraamid aga ei jõudnud õigel ajal kohale, nii et esimese öö ühes laenatud woodis mööda saatsime, kuna 2 tooli olid meie ainukesed majamööbblid. Et meie uus korter just raudtee ääres on, mis Kairo ja Aleksandria wahel on, siis leidsime peagi, et siin ilmatu suur liikumine on. 24 tunnis lugesime kord, et 50 rongi meist mööda tormas! Kui 50-ni jõudsim, jätsime lugemise maha, sest et öö peale tuli! Mega mööda aga harjume sellega rohkem. —

Damanhur on suurem linn, umbes 40.000 elanikuga ja oleks siin tööd palju, aga Ameerika Misjoniselt tahab siin

oma tööd kõwendada ja tulewikus rohkem töölisi sija saata, nii et meie wistiski kaugemale peame waatama. Damanhur on 68 kilomeetrit Aleksandriast lõuna-ida poole, seega kiirrongiga ühe tunni tee; muudugi on ta sellega madalam kui Kairo, sest et ta mere lähemal on, ja riiji kaswatuse tõttu, mida siin ümbruses wabalt tehakse, on siin kaunis niiske. On üsna harilik nähtus, et majad 4—5-kordsed on, sest igaüks püüab kõrgemale aluda, et wähem niiskusest kannatada. Reumatism püüab siin lopsakalt. Damanhuri ümbruses on suured hulgad külladid olemas, kus mingisugust misjonitööd ei tehta ja meie südamed tõmbawad meid wägewasti nende poole. Et aga wõimatu on sündjat elumaja nendes küllades leida, näib nagu parem olewat, et meie Damanhuri elama jääksime ja sellest testjaamast tahes ehk kolmes külas töötaksime. Kui see Jumala tee ja plaan on, siis ta jeda ka korda saadab. Selles suhtes aga läheb meile tarwis üht autot omada, et ühest kohast teise saaks sõita, oma kaastöölisi wäheha kuluga ja lühema ajaga ühes wiia ja rahuga tööd teha, mitte ifta raubteesõitudest olenedes, mis sageli meie ajaga ei harmoneeru. Meil on mõte polikliinikut awada, et nende abil rahwaga kokku puutuda ja nende usaldust ja armastust wõita. Loodame, et öde dr. Marley ehk aruüht abi meile

selles töös hakkab andma, aga see on praegu veel tulewikus ja Jumala käes. Üks niisugune välisjaam oleks meil siis wistiski Abu Kummus, millest ma teile juba Eestis olles wähest rääkisin. Ma loodan ka, et see noor tütarlaps, kes üle 7 aasta selle koha eest on palwes wõidelnud, meiega jeltis hakkab töötama; tema nimi on Sitt Zahja. Wiimati käisime de Perkiniga ühes teises külas, nimega Desjäg, kus üllatawat pilti nägime. Terwe linnake oli liikumas, sest et sealse iheigi Zbrahimi sünnipäewa peeti. Meile öeldi, et sinna wähemalt 20.000 inimest kokku tuleb jeda külastama, ja see pidu wõi laot kestab 8 päewa. Suured laialdased maad ühtid on telke täis, kus terwed pere-konnad ühes elutsewad ja oli imes panna, kuidas nende naisterahwad katmata nägudega käisid. Kõhifugu haigeid ja kerjajaid oli rohkel arwul näha ja imeüllataw oli walitjuse poolt korraldatud rahwahulga hinnata söötmine, kus kahel päewal 8000 inimest riiji, leiba ja lihaga jöddeti, igal päewal 4000. Sõdurid korraldajid jeda ette wõtet ja mulle anti keelmata luba ühte üleswõtet teha, mis aga kahjuts hästi

Aleksandra Liblik.

ei õnnestunud. Seda liikumat rahwamurdu nähes liikus meie südamel sügawam igatus neile eluleida anda, sest nad kõik olid näljas, kuigi otalt neile enestele teadmata, mis järele. Kui Jõulude weel armu-aega pikendab ja aasta pärast seelama sünnipäewa pidamine kordub, kas meil ei oleks wõimalik siis milgi kombel seal neid teenida ja neile eluleiba pakkuda? Niisugusi usutembutusi waadeldes meie leiame ifka ja ifka jälle uusi sügawusi ja tugewusi islami usus ja endid kui rohutitke, — aga meiega on Jumal, kõige wägewam Jumal, ja tema nimel julgeme meie jeda koljati wälja kütuda. Ta on wõidetud waenlane, halleluisja. Omandame omi pärandusi!

Teie kaasaantud terwitusi katusin igalpool edasi anda ja leidsin suurt wastutaja ja armastusi meie armsade usklikkude südametes. Arge unustage meie armsaid noori wendi ja õdesid oma palwetatel kandes, nende nimed on teile tuttawad. Meie tunneme siin teie usu- ja palweelu haripunkti. Paluge isäranis Damanhuri uue misjoniasutuse arenemise pärast. Kui keegi mulle soowib kirjutada — pidage allnimetatud aadressi mees. Teid Jõuludest terwitades teie kaastöölise tema wiimamäl

6. 11. 27.

A. Liblik.

Egypt General Mission Damanhur. Egypt.

Kirjanduslaualt.

Vaadeldes praegu meie ilmlikku kirjandusturgu, peab seal konstateerima suurt elevust. Teosed, mis õieti tüsedad, nagu P. Jakobsoni I. auhinnaga kroonitud töö „Vaeste-patuste alev,“ mis suurimaid roomane Eestis, olla lühikese ajaga juba 1500 eks. müüdud. Peale selle peame imestama nende teoste hulga üle, mis tänavu turule on lastud — igatahes ületab see möödunud aastat täiesti. Eesti ilmlik kirjandus teeb edusamme. Selle kõrvale seaksime usklikkonna kirjanduse, nii pisukese. Kuid selleski väikeses on midagi elevust märgata, eriti tänavu. Uusi raamatuid oli ilmunud, kuid kahjuks pea kõik väikesed.

Andres Tettermanni luuletused Nev-York 1927. 702 lk. 750 mk. Suurim luuletuskogu üldse, mis Eesti usklikkonna kirjanduses on ilmunud. Välimuselt kena, paberilt hea. Peale luuletuste leidub lühike autobigraafia. Muidugi Tettermann oli oma aja laps ja sellisena tulevad ka luuletused võtta. Mis neid väärtuslikuks teeb, on nende pildirikkus ja vaimulik moment. Kahjuks on ka tõlkeid hulka sattunud, nagu näit. — tuntud laul: „Ka olen ristivõitleja.“ Iga kirjandussõber peaks omandama selle raamatu. Hinna suhtes on nii vastu tuldud, et võib ka kuu viisi maksta aasta jooksul.

Teine nägus ja meeldiv raamat on „Punaste pärnade all.“ Evald Mänd. E. B. K. Seltsi kirjastus. 1927. 96 lk. Hind 50 mk. Evald Männilt ilmus varem C. E. liidu kirjastusel „Valgus ja varjud.“ Nüüd on juba teine teos ilmavalgust näinud, kirjanduslikult enam õnnestunud süga.

Sisaldab kolm: pala „Viimne sõit“, „Punaste pärnade all“ ja „Õine tuli.“ Kõikides esineb meri — on ju autor ise merimees olnud. Eriti hoogne ja pildirikas on „Viimne sõit“: loed teda huviga ja lõpetades tunned seda kohutavust, mis tähendab Jumala kutsele vastu panna. Välimuselt ja paberilt on raamat kena, eriti meeldiv on formaat.

Aasta lõpetusel.

Elu maa peal on alaline ringkäik. Ikka ja jälle kordub nähtusi, korduvad sündmused; üks sarnaseist korduvaist on ka aasta lõpe. See toob paljudele mõne silmapilkse seisatuse keset askeldavat elu. Ka „Noorte Elul“ on põhjust seisatada ja käidud teed järele vaadata. Käidud tee on õnnistatud tee olnud. „Noorte Elu“ on võinud endises suuruses ilmuda, on võinud uusi sõpru võita ja tahab uskuda, et mõnelgi temast pisut ka kasu on olnud.

Ta toimetamises ja talitamises on puudusi olnud. Ei ole suutnud seda anda, mida on oodatud, ilmumises on korratust näidanud, nii mõnigi armas lugeja on pidanud teda ootama. Kuid need nähtused on tingitud olnud mitmeist asjaoludest. Toimetamine kui ka talitamine sündis isikute läbi, kes ise päeval ajaliku tööga koormatud olid ja oma igapäevase töö kõrval „Noorte Elu“ tööd pidid tegema. Loomulik, et sarnane laienenud töö, selle all kannatas ja puudused möödapäasmatud olid. Siin kohal palub „Noorte Elu“ neid puudusi vabandada, lootuses, et nüüd, kus — isik

Luuleala pole ka vaeslapseks jäetud, sellel alal ilmub pea kõrveteel — Peeter Sink. C. E. liidu kirjastik nr. 13. Hind 40 mk. On ju Sink meie parimaid luuletajaid, kuna ta esimene kogu „Sügavuste helid“ menu sünnitas. On loota, et ka see toode samaosaliseks saab. Kogu väärtust aitavad tõsta ka kunstnik Kase illustratsioonid. Peale selle on ta luuletuskogu ka esimene teos usklikus kirjanduses, mis ilusal kollakal kriidipaberil ilmub. Välimuselt meeldiv.

Luulesõbrad, ärgu puudugu see teie laualt.

Ka proosas on P. Sink uudist pakkunud ja nimelt broshüürina „Igaviku lävel,“ mis käsitab inimese seisukohti igaviku astumiseks. Soodus raamat haigemajades ja kodus levitamiseks.

Kaas kunstnik Kaselt — Hind 10 mk.

Mis mõtlevad suured mehed Jumalast? K. L. Marley. Ev. Kristlaste vabakoguduse kirjastik nr. 6. 24 lk. Hind 20 mk. Broshüür toob tsitaate suurtest meestest, mis nad Jumala ja usu kohta on öelnud ja uskunud. Meie usuvaesel ja Jumalast loobuval ajal on see tervitatud. Oleks tahtnud seda suuremana näha, kuid ehk on siiski nii parem, tabavam. Välimuselt kena, kaas kunstnik G. Reindorfflt.

Laste kirjanduses on mitu väljaannet. Uudisena võiks mainida „Laste jõulualbum“ E. U. N. C. E. liidu väljaanne 20 lk. Hind 15 mk. Eestkätt on ta pildialbum, seepärast on teksti vähem, kuna pilte lapsed armastavad.

Peale selle on veel E. B. K. Seltsi väljaandel ilmunud „Kaks last korvis,“ — tõlge, „Pisarate kuivataja.“ (Vanajutu järele) D. H. Matson. Neljanda pühapäevakooi klassi trepikäsi, samuti tõlge.

Er. Kristlaste vabakoguduse kirjastusel on ilmunud „Eltsi jõulud“ A. Karunga algupärand.

„Kristlik Kaitsja“ kirjastusel — „Lood jõululapsest.“

„Noorte Elu“ toimetamiseks ja talitamiseks amets, asjaolud muutuvad. Nagu igalpool püüd paremusele maad on leidnud, seda sama tahab „Noorte Elu“ taotada. Kui suurel määral, seda näitab tulevik ja selleks aidaku Jeesus, tulgu see tema niemele auks ja teistele kasuks. On kavatsus — ka paar kaasannet anda ja üks neist tuleb nr. 1. kaasa, nimelt rebitav kuu-seinakalender, ainult aastatellijatele, üksiknumbri ostjad võivad eraldi seda osta. Number 1 ilmub jaanuari keskel.

Uuest aastast hakkab ka ilmuma kirjatöö: „Noormehe suhe neidu“, mõned numbrid hiljem ka uus jutt. Kõigile kaastöölisele kui ka aagentidele ning levitajatele siin kohal südamlük tänu, Issand ise tasugu teie vaeva. Kõigile lugejaile, kaastöölisele, sõpradele ja ka vaenlastele õnnistatud pühi ja uut aastat.

Kõigile oma kaasvõitlejaile usklikajakirjule õnnistatud pühi ja uut aastat teadmises, et tohime käsikäes rõõmuga sõnumit ristist hulkadesse kanda.

Teeme tööd, pea tuleb öö!

„Noorte Elu“ toimetus ja talitus.

„Noorte Elu“ 1927. a. siifustik.

21.

I Aratusartiklid.

21.

Aga mis on päraft? (Schijn i swoboda). W.	107
Minupääsmine Araratil — Kolgatal. W. R.	40
Anna mulle juua. Joh. P.	27
Arsti päästmine.	190
Darwin ja ristiusk. Tõlkinud H. R.	87
Ei mõinud püfida surmas.	66
Igawiku wärawail.	145
Jumalafalgaja surm.	124
Kergemeelne mæng.	144
Kolgatal — risti walgufel. Petri järele H. Rappet.	33
Rüfim sfinks. R.	46
Rõik uueks. P. Sink.	3
Loobuge õõft. Artur Tiidemann.	31
Maara jaam. Sakfa keeleft Joh. Sarow.	28
Maailma tõstepunkt. P. Sink.	106
Miks hukkuwad inimesed. P. Sink.	29
Mis on patt? J. W. Kargelt järele.	146
Neift, kes mõtawad enda elu. S.	37
Niidi otsas. P. S.	190
Patt ei ole nali. Tõlk. W. W.	67
Palwe- ja loodusseadus. „Ewangelift“ A. S.	164
Nõõmufõnum. Rakles W.	185
See on minu sõber. Inglise keeleft J. W.	38
Surmatõring.	22
Tubaka õhwer. W. Bey j. J. Sarow.	125
Tfaar ja psalm.	86
Walemõtlemit. Joh. Peipman.	126
Wiis asja, mis meie peame teadma. P. S.	171

II Pühitfufuslikud ja waimulikud artiklid.

Amatud haud. H. R—gi.	70
Egiptufe jalgpumbad. Eeli Jokinen. Soome k. W. Weerus.	88
Jisrael kõrwes. Joh. Peipmann.	51
Jisraeli suhted oma kaasreisijatega. D. H. Matfon.	108
Jkka fõgawamale. H. Dannerti j. Joh. Sarow.	7
Jme. Rev. Thompsoni j. Joh. Sarow.	128
Jumala ultimaatum. P. Sink.	186
Ras on wastkohti piiblis? F. Hellmanni j. P. S.	91
Ras on ufutaw Kr. illestõusmine? H. Grossmanni järele R./S.	68
Ruidas D. L. Moody jättis äriteenistufe. P. Sink.	76
Kriiflik hooletus ja kriiflik edasipüüd. Marie W. joni järele inglise keeleft.	131
Kristufe kutse „tule“. Inglise keeleft E. S.	165
Kristufe üleskutse: „Räi minu järele“. E. S.	188
Mooses Egiptufes. H. R—gi.	52
Nägemus wahis. Mrs. Montgomery järele Joh. Sarow.	167
Petsemesft raja poole. L. Hammer.	171
Saage pühaks. Joh. P.	8
Simfon tugew — nõrk mees. A. Hartleff.	149
Wõida üks hing. Inglise keeleft L. Hammer.	151
Wäikesed asjad.	108
Wäikeft lugufid.	169
Ühendatud kuningriigi ülewaade. W. Graham Scroggie j. S. L.	11, 74
365 jutluf aastal. P. Sink.	89

III. Elulood ja nekroloogid.

Francis E. Clark.	110

Francis E. Clark'i surm ja matus. E. N.	112
Georg Williams. W. J. Jõrni j. S. 16, 59, 79, 99, 119, 157, 175, 196.	
Hans Nielsen Hauge.	49
Johann Klanmann †. R.	21
Jra D. Sankey. Tõlk. Hilba R.	154

IV. Jumalariigitõõ ja C. E. liikumine.

Austria C. E.-lased mägedes.	12
Andke mulle lapsed.	116
E. Uskl. X allianskonverents. B. W.	113
Külaline kaugelt — t. —	16
Riskuge ta tilkkideks. E. M. Wright. Eest. E. S.	47
Ruidas töõtada üksikute hingede juures.	130
Mida tahame paluda?	102
Narwa wäerinnalt. P. Sink.	81
Noorte äratusnädal.	172
Piibel Eestis aastal 1926.	83
Suwiõsed maakondade konverentsid.	133
Ühendatud usklikkude algkool.	21
Ülewaade Egiptufe üldmisjonift. A. Liblik.	54
III Rajariikide C. E. noorte konverents Danzigis.	137
4. C. E. Waimulikust konverentsift. H. R.	96

V. Jutustaw ilukirjandus.

Elu kui unenägu. M. R.	174
Hispaania wennad. D. Mcooki j. D. W. 18, 41, 61, 80, 100, 139, 158, 176, 197.	
Raks mintatüüri. Ewald Mänd.	97
Ruldne linn.	127
Runingalaps. R. Sinik.	156
Mägedel kaua. Klaara Sinik.	116
Näitufel. P. Sink.	134
Oli kord. A. Tiidemann.	77
Pühad hetked. P. S.	71, 89
Saawo. R. Sinik.	135
Südamete lein. Eest. P. S.	6
Waene Irene.	191
Wana aastal	4
Wana aasta õõl. P. S.	14
Õhtu.	132

VI. Luuletufed.

Haawatu Jeeriku teel. P. Sink.	88
Rahtlufed. R. Sinik.	15
Res oled ja. J. Herman.	72
Rotka tiwul. M. Krimm.	109
Mu põhjatamast hädaft. N. Tann.	136
Minge kõige maailma. D. Leilow.	169
See õndsus on. P. Sink.	127
Seft jaadik kui . . . R. Sinik	98
Särawaim täht.	115
Sügifel. P. Sink.	148
Tule jooma. H. Grün.	114
Tol õhtul. E. Mänd.	15
Täht kukkus. R. Sinik.	154

VII. Mitmefugufed.

„Jumala kalender“. Aineil W. R.	58
Jõudfin ufule. J.	39
Kaugele maale. W. W.	55
Kiri Egiptufest.	199
Kriiflik müftika. R. L. Marley. 20, 43, 63, 82, 122, 141, 159, 178, 198.	
Mõtteid eluft.	63, 74

Noa laem — Moofese muinasjutt? Mineil W. P.	36
Õtjimine leidmine.	39
Palweteenistus püramittide jalal. —er.	56
Rahaahnus. Bernof'ift U. S.	184
Rännak Ungari ja Itaalia. Raklese Woldemar. 155,174	

Peale nende on igas numbris kodumaa ja välismaa teateid ja mõndasugust.

„NOORTE ELU“

tellimisi mõtavad vastu:

Antslas — A. Nahksepp.
 Haapsalus — M. Tohwer. Endla 8-a.
 Hageris — Welk.
 Järwa-Jaanis — L. Volmer.
 Keilas — M. Maasing.
 Kloostres — Määrä — Kr. Neidorf.
 Kodasool — Weder.
 Koerus — Aunbaum.
 Kohtlas — Kriiwelgott.
 Kolga-Loksa — E. Rumberg.
 Kosel — A. Roosiman.
 Kuressaares — kauplus „Söber“.
 Kõrgessaares — S. Ula. Paopa külas.
 Kärdlas — Liitman.
 Lehtses — Mery Ots.
 Martnas — J. Kõrgesaar. Lähtru wald.
 Narwas — J. Wink. Westerwalli 16—27.
 Noarootsis — E. Tannebaum. Kiriku mõis.
 Paides — H. Siiberg. S. Aia 33.
 Pärnus — M. Wilgats. Aia 14.
 Rahklas — E. Roosmann.
 Rakweres — A. Kulli. Tallinna 35.
 Raplas — Sikeldi — A. Eichental.
 Reekülas — Rüütelmann.
 Ristil — A. Remberg. Postkontor.
 Ruilas — Kokmardi — Auman.
 Sargweres — Teder.
 Tallinnas — A. Uuemõis. Waestekooli 21—2.
 „ D. Mikkow. Luise 11.
 „ K. Paju. Allika 5—13.
 Tapal — P. Winter. Walma wäli.
 Tartus — A. Darsing. Tähtwere 35.
 „ — A. Sink. Peterburgi 127.
 Tarwastus — Sepp.
 Triigi-Narakal — Green ja Mäe.
 Tõrwas — J. Raudsep.
 Türil — Lätt.
 Waiwaras — Mägi.
 Walgas — A. Hiire. Moskwa 31—3.
 Wiimsis — W. Wiik. Rummu küla, Liiwa talu.
 Wiru-Jakobis — J. Kello.
 Wõhmas — A. Sink. Soomewere Hiie.
 Wõsul — M. Waller.

Kui talitusest otsekohe tellida, siis saata oma aadress ja raha järgmisel aadressil: Tallinna — Postkast nr. 284.

Võtan vastu igasugusi **planiinode ja tiibklaverite** sisemisi ja välispidiseid pararendusi. Töö korralik ja hind rahulolдав. Rohu t. 26, k. 6.

J. Putnik,

klaveri hääldeseadja ja meister.

Tuleb öö, kus ükski enam midagi teha ei või, ütles Jeesus. Teeme seepärast veel kõik, mis võime. Võtame kõik oma jõu kokku, et jumala-riigi asja edasi viia. On aeg jätta pealtvaataja seisukord ja käed külge panna, et evangeeliumivanker võiks edasi minna.

Öö läheneb. Varjud muutuvad õudsemaks. Riiklik, majanduslik ja kõige enam kõlbline elu varisevad kokku. Kui kauaks on meil veel võimalusi ja aega, seda teab Issand.

Võid viia valgust öösse, kui levitad „Noorte Elu“ ja kogud talle aastatellijaid. Palves on ta alatud, palves seatakse kokku ja saadetakse välja ja palves levita sinagi teda ning kogu talle sõpru. Mitmete on ta olnudki juba õnnistuseks ja usume, et saab olema ka eeltuleval aastal.

Ei maksa karta, et ta sõpru ei leiaks eraldi noorte seas, kes kõige rohkem vajavad tänapäev evangeeliumi. „Noorte Elu“ kaunis välimus juba on ligitõmbav, siis pildirikkus ja sisu mitmekesidus on asjad, mis igapäev huvitavad.

Kus rääkimine ei aita, seal võib siiski trükitud sõna oma mõju avaldada ning imet teha.

Iga C. E.-lane ja „Noorte Elu“ söber teeb kõik, mis ta võib, teeb kui oma Issandale.

„Noorte Elu“ hind endine: lihtpaberil aastas postiga 130 mk., postita 120; kirjutuspaperil 200, postita 190 mk.

Tellida võib koha peal C. E. ühingutes, „Noorte Elu“ agentide kaudu ja otseteed aadressil: Noorte Elu — postkast 284, Tallinna.

C. Clannann'i Tallekiituse laulude noodid

II—X anne Mk. 450.—

XI „ „ „ 100.—

müügil Paalmanni trükikojas, Tallinn, V. Karja tän. (varanduse hooldajad).

Teen iga-juukseid **kellasepatöid.**

Tellimised palun ära anda: Tallinnas, Billardi tänav nr. 3—10 (hoovis).

Terwitades w. **G. Henny.**

Wäljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

Wastutaw toimetaja: W. Rakles. Toimetuse aadress: Tallinna, Iisraeli t. nr. 12—6.

R.-Ü. „Sülvaja“ trüff, Keilas.

Hind 15 marka.